

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-szeresben betűsor egyezér 20 fill.
minden következőnél 16 fillér
Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlő
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, április 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: A kormány életbiztosítása.
- A magyar inkvizítorok.
- Tüntetés a polgári házasság ellen.
- Aktuális emberek.
- Fő a takerékosság.
- Nemzeti engedmények ordók alakjában.
- A város kudarca.
- A nap furoaságai.
- A felség előtt.
- Harakiri a szülőügy bizottságban.
- Téma: Az utolsó álom. Írta: Siklósy József.

A kormány életbiztosítása

Arad, április 1.

Lehetetlen az adomát kikerülni. Egy lipótvárosi apától azt kérdezi az ismerőse: „Micsoda a te fiad?” „Az én fiam? Költő.” — „Ugy? És mit csinál ő?” — „Hát rimeket. Például, ha azt mondom: mázlok — vázlok, ez egy rim.” — „Und davon lébt er?” kérdezté az ismerős, aki ilyen nagy meglepetésre csak a bőrze ősi nyelvén tudott reflektálni.

Megeshetik, hogy valakinek foglalkozása után kérdezősködve, azt fogjuk válaszként kapni: „A függetlenségi párt tagja.” Valaha meg azt kérdezték volna: és ebből él? Ma azonban ez a kérdés elvesztette a jogosultságát. Igenis: ma az, ha valaki a kormánypárt tagja, keresetforrás, életpálya; nemcsak ut a karriérhez, hanem maga a karriér, a puha, fehér kenyér.

Ha nincs is egészen így, de rövidesen így lesz. A főváros hetedik kerületének függetlenségi pártja ellen annak egy volt tagja nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat bizonyos tízezer koronáról szól, amelyet a

függetlenségi kör valahonnét kapott s amelyet azzal szolgált meg, hogy vasárnap a kormánynak bizalmat nyilvánítt. Ebből tehát azt kell sejtteni, hogy a függetlenségi kör a tízezer koronát a kormánytól, vagy legalább is ahhoz közel álló, azzal összeköttetésben álló helyről kapta. Tágítsunk még egyet a lehetőségben, vagy olyas valakitől, akinek érdekében áll, hogy a kormánynak minél többször bizalmat szavazzanak. Akárhogy vesszük, a lényeg az, hogy a budapesti VII. kerületi függetlenségi kör szubvenciót kap.

Hát ez új, nevezetesen új. Eddig szubvenciót kaptak az újságok, a jóviseletű színházak, a jó helyről beajánlott gyárak, a kultur-egyesületek, de arra, hogy a politikai körök, kaszinók kormánytámogatásban részesüljenek, nem tudunk esetet. Annyira új előttünk a dolog, hogy hirtelenben nem is tudjuk: mikép segíti elő a szubvenció a pártkörnek azon sarkalatos célját, hogy kényelmes helyiségben minél derűsebb alsós-játszmákat szervezhessenek. De ha egyszer van szubvenció, azt bizonyára el lehet költeni.

A precedens azonban aligha marad következmények nélkül. Meg van a jogcím: minden és mindenki igényelheti a kormány szubvencióját, aki és a mi a kormányt és pártját támogatja. Ha a kabarédalnok be tudja igazolni, hogy az ő zengése a kormány érdekében történik, ép oly bizalommal fordulhat a rendelkezési alaphoz, mint az a házmester, aki hetenkint egyszer a kormány javára keresi föl rendes asztaltársaságát. Az önzetlenségek kora lejárt. Vagy talán ép ezt a kormányt nem érdemes önzetlenül szeretni.

Aki hát ragaszkodik hozzá, kapja meg érte a jutalmát. S miután mindenkinek, aki a párt hű tagjának vallja magát, állást, közjegyzőséget, patikát és szaktudósítói kiküldetést nem lehet adni, hát kapja azt készpénzben. Ha már egy kaszinó is kap, miért ne egy magánember?

A kaszinók és pártkörök szubvencionálása egy kicsit megviselheti a rendelkezési alapot, amelybe a pauszálás szájak is nagyon falánkul haraptak belé, — de hála Szent Hiuságnak, a nemesítések és a kitüntetések üzlete se megy olyan rosszul, ahogy azt Zichy Aladár gróf az első szezon után panaszlotta. S amíg az ország polgárainak egyik fele örömet áldozza vagyonának fölöslegét, hogy a hivatalos lap első oldalán szerepelhessen s amíg a kormány ezt az összeget a polgárok másik fele között, elvűségük, vagy jó utra tért elvük jutalmazására szétosztja, — van-e akkor magyar, Szemere Miklós úr, aki nem boldog?

S ezen a komoly helyen eszünkbe jut egy humoros alak. Egy konyakvigéc, aki Aradra is el szokott járni. A névjegyén pedig így szerepelteti magát: „Lefkovits Samu, a Kingston-rum képviselője és a jelenlegi kormány hű támogatója”. És a boldos Lefkovits nevetnek. Pedig ő csak mellékfoglalkozásként szerepelteti a kormány támogatását. Ha ilyen széles gyűrűkre terjed a szubvenció-politika, lesznek komolyabb konyakvigécek, akiknek főfoglalkozása lesz az, hogy a jelenlegi kormány hű támogatói s mellékfoglalkozásuk a vigéckedés. Sőt utóbb a másikat el is hagyhatják, oly jövedelmező a főipar.

S ezt bizonyára nem nevezik az erköl-

Az utolsó álom.

Írta: Siklósy József.

— Néhány géptől szeretnék megszabadulni, kedves Váradi! Nem lehetne egy pár renki-vülly tehervonatot F.-be indítani?

Egy nagy vasúti állomás fűtőházának vezetője intézte e szavakat a szolgálattevő forgalmi tiszteshez.

— Hogy is ne? — válaszolt ez. Egy pár vonatot elmeneszteni! Honnan vegyem a rakományt? Vagy talán üres kocsiakat sétáltassak?

— No, no, nézzsen csak utána! Legalább egyen mégis csak tul adhat.

A tiszt rövid ideig gondolkodott.

— Tudja e, mit mondok, felügyelő ur? — szólott aztán. Rendkívül vonatot nem meneszthetk. De azért az f... l gépek közül egyet mégis felhasználhatok. Tolómozdonnyal küldök el egy vonatot. Jól van?

— Persze, hogy jól van, kedves barátom! Így legalább azt a dörmögő, kötekedő Bacsót is haszalküldöm.

— Így lesz hát! A 146. számú vonat tolatni fog.

— Helyes. A kellő intézkedéseket én teszem meg a fűtőházban. Jó lesz egyébként, ha az írásbéli értesítvényt utólag kiküldi. Jó éjt!

— Szép álmokat!

A fűtőház felügyelő eltávozott. A forgalmi tiszt ellenben lement a hivatalos szobába és előhívatta a kocsimestert.

— Petrás, szólj hozzá, a 146-oshoz nyolcvan százalékkal több terhet.

— Tolatunk? Nyájaskodott az alárendelt mosolyogva.

— Ugy van. Csak közvetlen tiszta súlyt és az összes kocsiakat, melyek F. on átmennek. A teljes kocsiszámot veheti, miután az egész szakaszon semmi sürgős.

A kocsimester bólintott és kiment, hogy a tehervonatot a nyert utasításhoz képest összeállítsassa.

Midőn a harmadosztályú éttermen, az „usz-tatón” átment, egy ősz baju erőteljes férfi ugrott fel, ki tisztótteljesen meghajtotta magát előtte.

Bacsó volt, a gépvezető.

— Köszönöm, inspektor ur, hogy még ma haza bocsát, mondá. Epen holnap fontos dolgom van F. ben. Tolatni fogok tehát?

— Igen, válaszolt a hivatalnok. Vigyázzon tehát a gépre, legyen óvatos azzal is, no meg most a pohárral is.

— O, jószágos szentek, inspektor ur, csak nem teszi föl rólam, hogy...

— Nem úgy volt gondolva, öreg! Mi vasutasek is csak emberek vagyunk.

És barátságos kézzorítás után vált el a hivatalnok a gépvezetőtől, belépve most a szomszéd-terembe, barátai körébe.

De ott nem sekiág maradhatott nyugton. Majd belépett az állomásfelügyelő és jelentette neki, hogy a felső besjáró váltó óre hirtelen megbetegedett. Azonnal helyettesíteni kell.

— Köitsék fel Kádárt! Vegye át a szolgálatot, rendelkezett a forgalmi tiszt.

— Bocsánat, felügyelő ur, de Kádár csak hét órával azelőtt hagyta el a szolgálatot, szólott közbe az állomásfelügyelő. Astán meg nem is tért pihenésre, mert vendéglivel együtt keresztelést ünnepel.

— Hallotta az utasítást? kiáltotta Váradi az állomásfelügyelőre. Kádár azonnal a felső váltóhoz fog menni!

A felügyelő némán köszönt és kiment. A tiszt elköltötte vacsoráját, rövid ideig még társalval mulatott, aztán órájára tekintve, az irodába ment.

Épen az iroda előtt találta Kádárt, ki a jelzőlámpával készen állott ott. Ez szabályosan bejelentette, hogy a felső váltónál a szolgálatot átvette. A tiszt kérdésére, képes lesz-e az éjjeli szolgálatra, határozott „igen”-nel felelt, astán elment.

Váradi most bement az irodába, kiállította a harmadik vágányon indulásra készen álló 146. számú tehervonatot értesítvényt, astán e

csök elvadulásának. Ez a kormány életbiztosítása. Sipulusz csinálta ezt a variációt: „Tiszteld apádat és anyádat, mert ez a legolcsóbb életbiztosítás“. A praktikus Wekerle másként fordított az ötödik parancsolaton: „Tiszteld a párhivek gyomrát és zsebet, hogy hosszú életű kormány lehess e földön“.

A magyar inkvizitorok.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, április 1.

Hosszu vita, valóságos technikai obstrukció után ma végre befejezték a házszabályrevízió első szakaszának részletes vitáját is. Ez azonban időben nem sokat jelent, mert csak most következnek az indítványok feletti szavazások, amelyekkel a balpárt és a nemzetiségek vagy egy hetet akarnak kihuzni. Így készülnek megbosszulni a többség erőszakoskodását, melyet egyik mai szónok igen találóan a spanyol inkvizitorok eljárásához hasonlított.

A mai elég zajos ülésről itt következik részletes tudósításunk:

(Március 15 — április 11.)

Az ülést tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula és bemutatta Szokolay Tamás levelét, amelyben főügyési állásáról való lemondását jelentette be. Felolvasták az indítványkönyvet. Nagy György indítványt jegyzett be március 15-ének nemzeti ünneppé való avatásáról és az április 11-iki nemzeti ünnep megszüntetéséről. Hoffmann Ottó interpelláció: jelentett be a Rákóczi-album körül üzött visszaélésekről, Szki csak Ferenc pedig egy felvidéki község ügyéről. Nagy György indítványának megokolására május elejét üzik ki.

Nagy György kéri, hogy már egy órakor térjenek át az interpellációra.

Elnök ellenzi ezt az indítványt.

A ház úgy határoz, hogy fél ketőkor tér át az interpellációra.

(A házszabályrevízió.)

Petrovics István részletesen foglalkozik a javaslat inté kedésével. Több módosítást nyújt be, amelyek alkalmasak arra, hogy bizonyos mértékig megjavítsák a káros intézkedéseket. Benyújtja végül indítványát, kérve azok kinyomatását.

A ház a kinyomatást melősi.

(Az akarat merevgörése.)

Hoffmann Ottó elsősorban a balpártot ért támadásokkal foglalkozik. A balpárt nem mü

ködik együtt a nemzetiségekkel, hanem csak parallel működik. Annyi közünk van a nemzetiségi harchoz, mint a többségnek ahhoz, hogy a horvátok az egész vita alatt távoimaradnak. Visszautasítja azt a támadást is, — amely a hírlapok szerint az elnöktől származik — hogy az indítványokat obstrukciós szándékkal nyújtják be. A többség valósággal az akarat merevgörésében szenved és keptelen animozitással fogad minden ellenzéki hangot. Érthető, hogy féltik a népszerűséget, de ez a magatartás egyáltalában nem ildomos. A maga részéről szűkeségnek tartja a házszabályok bizonyos mérsékelt kiigazítását és ez álláspontjának megfelelően terjeszt e ő néhány módosítást. Semmiféle nemzeti érdek nem fűződik ahhoz, hogy ezt az indítványt így elfogadják. Aki ezt állítja, úgy tesz, mint a spanyol inkvizitorok, akik az evangéliumból olvasták ki, hogy az eretnekek megégetése istennek tetsző dolog. Kéri az indítványai kinyomatását.

A ház melősi a kinyomatást.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után Rakovszky István foglalja el az elnöki széket.

Molnár Jenő: Nem tartja lojálisnak, hogy az elnökség oly szigorúan kezeli a házszabályokat, mert ha oly ideális öre a házszabályoknak, miért nem veszi észre, hogy a ház napokon át nem tanácskozásképes, még kevésbé határozatképes. Azt a többséget, amelynek akaratát érvényesülését mi állítólag megakadályozzuk, napok óta sehol sem látjuk. Pedig az elnökségnek külön figyelemzetés nélkül is vigyázni kellene erre. A mi küzdelmünket gúnynyal és támadásokkal kísérik, de ez minket nem rettent vissza. Nem fogadja el a Nagy Emil féle indítvány első pontját, hanem csatlakozik Bozóky és Lengyel Zoltán határozati javaslatához.

(Vita az elnökkel.)

Brediceanu Korjolán tiltakozik az indítvány ellen. Beszél a többség magatartásáról, miközben az elnök ismételt figyelemzeteti, hogy maradjon a tárgynál.

Lukács László: Szigorúan az első ponthoz beszél.

Elnök: Ezt nem Lukács László képviselő ur fogja megállapítani.

Brediceanu Korjolán: A házszabályokat pártközi megegyezés alapján kell létesíteni.

Elnök: Tessék előrejönni, mert nem hallok.

Brediceanu: Ezt nem teszem. Elég erős a hangom.

Elnök: Akkor majd magára vessen, ha megvonom a szót.

Brediceanu tovább beszél ezután a pártközi konferencia szükségéről.

Elnök: Megvonom a szót. (Nagy zaj.)

Maniu Gyula: A házszabályokhoz szólva, tiltakozik az elnök eljárása ellen.

(Izgalmas jelenetek.)

Damján Vazul az indítvány első pontja ellen beszél, de rövid idő múlva az elnök egy szeri figyelemzetés után megvonja tőle a szót.

Erre óriási vihar tör ki.

Maniu Gyula felugrott a helyéről és a házszabályokhoz kér szót. Szóvá teszi azt, hogy Rakovszky elnök házszabályellenesen járt el Brediceanu Korjolán esetében és akkor is, amikor Vlád Aurél mentelmi bejelentését megtette.

Elnök kéri, hol sértette meg a házszabályt?

Maniu Gyula: Minden képviselőnek joga van a mentelmi ügyet szóvá tenni. Arról nem tehet, ha ezt a képviselő urak nem érik meg.

Nagy zaj támadt. Bathány Tivadar gróf, Holló Lajos és más koalíciós képviselők felugrának és kiáltoznak:

— Szemtelenység! Disznóság! Rendre, rendre!

Elnök magyarázza, hogy ő házszabályszerűen járt el.

Hodza Milán a házszabályokhoz kér szót. Igazolni kívánja, hogy Brediceanu mentelmi jogát megsértették.

Elnök: Erről nincs joga beszélni a képviselő urnak. Ha így folytatja, megvonom a szót.

Folytonos felkiáltások a kormányparton: Gyalázat! Így nem lehet tárgyalni.

Hodza Milán gyorsan befejezi beszédét és leül.

(Visszaélés az elnöki hatalommal.)

Pop Cs. István a házszabályokhoz kér szót. Sérelem esett a házszabályokon.

Elnök figyelemzeteti, hogy megvonja tőle a szót. Ha így folytatja.

Pop Cs. István: Legalább azt engedjék meg, hogy az első mondatot befejezzem. (Folytonos nagy zaj)

Felkiáltások: Üljön le, ne szaporítsa a szót.

Pop Cs. István rámutat arra, hogy az elnök Vádtól és Damjántól megvonta a szót, mielőtt kétszer figyelemzetette volna őket. Ez visszaélés az elnöki hatalommal.

E szavakra óriási lármá keletkezik. A koalíciós képviselők felugrának és öklükkel fenyegetik a szónokot.

Bathány Tivadar gróf: Rendre, rendre! Ez mégis gyalázat.

Elnök: A képviselő ur felháborodása jogos. A szónokot rendrentasítom és egyben a szót is megvonom tőle.

A nemzetiségek felugrálva tiltakoznak. (Állandó nagy zaj)

Elnök: Ki következik?

Blahó Pál: Beszél állandó zaj közben a Nagy Emil féle indítvány első pontja ellen. Javasolja, hogy maradjanak érvényben a régi házszabályok, mert a tizenhat órás ülés mértékét az emberi egészség ellen.

szavakkal adta át a vonatvezetőnek, mielőtt épen harangütések hangzottak fel:

— A 11-es személyvonat, mely ép az imént jeleztetett, a második vágányra jön be. Mielőtt a biztonsági gáv ott: fant szabad lesz, jelt ad az indulásra. Megértette?

— Igenis!

— No hát, menjen isten hírével!

A vonatvezető ki ment. Váradi utána, hogy a váltók állásáról meggyőződjék. Ez rendben volt és az érkező személyvonatot a második párhuzamos vágányra vezette.

Az állomás bejárójánál, a személyvonatra várakozó tehervonat mozdonyának vérvörös lámpafénye mellett egy fapilléren, kék zubbonyba öltözött, ezüstszínű szárnyaskerekű siphával ellátott ember állt, a váltó közvetlen közelében.

Kádár volt, a váltóőr.

Fáradt, igen fáradt volt, mert huszonnégy óráig volt szolgálatban és azután sem pihent, mert ujjait gyermeke keresztelődjét ünnepelte. At kellett vennie a szolgálatot, mert társa megbetegedett, az utasítás pedig nem sokat törődik a keresztelődvel. Betegnek jelentette volna ugyan magát, ámde a büszkesége nem engedte.

Az érkező személyvonat mozdonya már a távjelző előtt fűyü. A váltóőr azonban ülve marad, mert — elaludt.

A személyvonat gépe még egyszer fűyült, mert vezetője látta ugyan a helyes váltóállást,

de nem látta az ör lámpáját, melyet az még mindig térdel között tartott.

Most már az óvást jelző fűttyek kezdtek hangzani, ami végre felébresztette az alvó váltóőrt.

Ijedten felugrott, maga előtt látta az érkező személy és az indulásra készen álló tehervonatot, azt hitte, hogy a váltóállás hamis és hirtelen elfordította a helyesen álló váltó körtéjét.

A következő pillanatban éles vészfűtty hallatszott és a személyvonat berobogott a harmadik vágányra, egyenesen az ott álló tehervonatra elé.

Az összeütközés erős volt ugyan, de miután a gépevezető ép ellengőzt adott, az utasok közül és a vonat személyzetéből nem igen sérült meg senkisé. Legőbb kár esett a két gépben. A kocsiakon több ütközőfa és azok tokja összetört.

Villámgyorsasággal termett Váradi, a szolgálattevő forgalmi tiszt, az összeütközés helyén. Keresték a baj okozóját, a fáradtságtól legyőzött váltóőrt és megtalálták — szétdarabolva a vonat kerekét közt.

Hogy a hamis vágányra berobogó személyvonat mozdonya ragadta-e meg, avagy büne tudatában, önönmagát vetette a kerekék közé — nem lett felderítve sohasem.

Április.

*

Az áprilisi idő szeszélyessége valamikor közhely volt, ma már legenda. Az áprilisszal szeszélyesebb a többi hónap. Még a nyári hónapok is idegeskednek időjárás dolgában. A legutóbbi esztendők rácafoltak az időjárás rendjére: eső és szél, hideg és kőd abba hagyta a sablonosságot. Ugy jelentkeznek, mintha intézőjük újszerű impresszionista volna. Hol vidám lelkületű, hol rosszkedvű hangulatra. A mindent hamarosan tételbe foglalók azt mondják, hogy a klímánk megváltozott. Éljük be azzal a magyarázattal, amelyet a tapasztalásokat óvatosabban érvényesítők adnak, hogy ugyanis az időjárás tíz-tíz esztendőnként változik. Amikor a nedves hajlandóságú decennium van soron, ápriliskodik még a július is. A száraz évtizedben uralomra jut az időjárás sablonja.

Szegény Kardos Gyula, a boldogtalan festőművész, a ki vágyak és törekvések romjain elemésztette magát, a nyárnak egy-egy áprilisba tévedésén kétségbeesve, gúnyol-gatta azt a terminológiát, amely ami éshallatunkat mérsékelt égövbellek mondta. Vajjon milyen lehet a mértéktelen égöv, amikor a mérsékelt csupa mértéktelenség? Az ő gúnyosmondását elfogadtuk, idézgettük, ő pedig síke-

Eitner Zsigmond szólal fel ezután és a nemzetiségek magatartásával indokolja a házszabály szigorítás szükségét. Tulajdonképpen a szólásszabadság kiterjesztéséről van szó. Módszert nyújt be, amely ugyanazt tartalmazza mint Murey indítványa, csak egy pontban összefoglalva.

Elnök: Több szónok nem lévén, az első pont vitáját bezárom. Az idő előrehaladottsága miatt áttérünk az interpellációkra.

(Interpellációk.)

Hoffmann Ottó a körorvosok érdekében interpellál. Kérdi a belügyminisztert, mikor szándékozik a körorvosok helyzetére segítő javaslatot beterjeszteni.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kijelenti, hogy tudomása van arról, hogy sok körorvosi állás üresedésben van, mert a rosszul dotált állásokat művelt emberek nem hajlandók elfoglalni. Ami a javaslat előterjesztését illeti, megjegyzi, hogy az iránt most folynak a tárgyalások a pénzügyminiszterrel. Előterjesztése csak azért késik, mert a javaslat alapos megvitatást igényel. Eőre is jelzi, hogy a javaslat nemcsak a körorvosok, hanem a községek terheire is segíteni fog.

Ezután Nagy György interpellál László Imre, a lefokozott közös hadseregbeli főhadnagy ügyében. Az interpellációt és a miniszter választását lapunk más helyén közöljük.

TÜNTETÉS a polgári házasság ellen.

Barkóczy báró az anyakönyvvezetőnél.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 1.

Barkóczy Sándor kultuszminiszteri osztálytanácsosnak a neve nem ismeretlen ama közönség előtt, amely a mai kormány kulturpolitikáját figyelemmel kíséri. Minden olyan alkalommal, amikor tüntetni lehet a liberális eszmék és intézményei ellen, feltűnt a szereplők között Barkóczy ur neve. Hogy most újra szó esik róla, oka annak egy olyan eset, melyhez hasonló több mint egy évtized óta nem fordult elő.

A botrányos eset hírének egyik fővárosi lap mai száma pattantotta ki. Irta pedig róla a következőket:

Barkóczy ülte marad.

A múlt hét keddjén, délelőtt tizenegy óra körül esketés volt a Szilágyi Dezső téren levő

második kerületi anyakönyvi hivatalban. Szekeres Antal középiskolai tanár kötött házasságot Pető Erzsike kisasszonnyal, Pető János temesvári postaigazgató leányával. A vőlegény tanul voltak Széll Ignác nyugalmazott belügyi államtitkár és Barkóczy Sándor báró kultuszminiszteri osztálytanácsos. Az esketést Kapcsa Imre, helyettes anyakönyvvezető végezte.

Rendesen ment az esketési aktus, a törvényes és szokásos formák között. Mialatt az esketés történt, az egész násznép felállt s állva hallgatta az esküt. Barkóczy Sándor báró *egy-maga ülve maradt.*

Az anyakönyvvezető erre figyelmeztette a tanút, hogy az esküt állva szokás meghallgatni.

— *A törvény nem írja elő, hogy az ember felkeljen* — szövege erre indulatosan az osztálytanácsos ur.

Az anyakönyvvezető erre megjegyzte, hogy ha nincs is benne kifejezetten a törvényben, de bevett szokás, hogy eskütételt mindig állva hallgatnak meg.

Az esketés azért tovább folyt. Barkóczy báró ülve maradt mindvégig. Mikor pedig elkészült az esketési jegyzőkönyv s azt sorban aláírták a szereplő felek, a kultuszminiszteri osztálytanácsos kijelentette, hogy *ezt az okiratot nem írja alá s azonnal eltávozott a teremből.*

Az anyakönyvvezető helyettes az aktust bevégezve beírta a jegyzőkönyvbe, hogy a tanu az okirat aláírását megtagadta.

A megleckézettett miniszteri tanácsos.

Barkóczy ur tüntető magatartásának híre természetesen széles körökben keltett erős feltűnést. Fővárosi tudósítónk megkérdezte az ügyről Kapcsa Imre helyettes anyakönyvvezetőt, aki így nyilatkozott:

— Az eset még a múlt hét keddjén történt. A násznép ülve hallgatta végig a beszédem elejét. Ebben nem volt semmi rendkívüli. Mikor a kérdésekre és az ünnepi aktusra került a sor, felkértem a hölgyeket és urakat a felállásra. Mindenki felállott. Széll Ignác államtitkár is, csak Barkóczy maradt ülve, mintha nem hallotta volna, amit mondtam. Pár percig némán és kérdően néztem rá, ezután így szólottam:

rét látván, szokása szerint rendszert jegyzett köréje. Bolondosat, az idő bolondságához méltót.

Az idén már a március is bőven szolgált áprilisi időjárással és áprilisi hangulattal. Az időjárás azzal fenyegetőzne, hogy a többi hónap is szolgálni fog vele. Nem tudom, hogy az időjárás profeciájához mit mondanak a békák. Egyetértenek-e vele? De hiszen most a békáknak nem az időjárás a dolguk. Más dolguk akad: lenyelelik magukat a politikusokkal. Az újságok politikai rovata egyébről sem ad hírt, csak szüntelen békalyelésről.

Máskülönbben is elvesztette az április az ő híres kizárólagosságát. Már nemcsak április bolondját járatták az emberekkel. Egész esztendőben merő felültetés az élet. Hiszünk és felülünk, bizakodunk és április bolondját járjuk. Ez pedig nem életről való filozofálás, hanem tapasztalatok kihámozása. Amióta a világ gyorsabban forog körülöttünk, nem igen mélyedhetünk el egyes jelenségeiben. A szenzációk szemünkbe ötlenek, megragadnak benünket s aztán a belőlük vetett hitünkre hamarosan rácsafolnak. A legtöbb dologról kiderül, hogy vagy nem igaz, vagy csak félig-meddig igaz. Már annak a híres levesnek szakácsa is április bolondját járatta velünk, aki a levest forrón tálalta föl s mint langyos létetette meg velünk. Félünk tőle, hogy a szán-

kat megegetjük vele s kiderül, hogy a leves csak gőzölög, de nem forró. Az okos emberek azt mondják, hogy ez jól is van így s hogy nem igen lehetne társadalmi és állami életet élni, ha a szánk folyton csupa égési seb volna.

Április bolondja! . . . Valamikor, amikor még más napokon csupa okos biztonság voltunk, divatos volt az április elseje bolondját járattatás. A vidéken még ma is járja ez a járattatás. S némely emberek meg a gyermekek, most is elmulatnak rajta, hogy április elsején felültetik egymást.

Amióta a humort legyűrte az élcelődés s a vidámságot az elméskedés, az áprilisi tréfa alól kicsuszott a talaj. Csakis a jókedvű ember mulat az április bolondján, már pedig az élcelődő és az elméskedő ember nem vidám. Az áprilisi bolondját járattatásnak nem szabad kegyetlennek lennie. A tréfa a bolondnak ne a fejét, hanem csak a lábát érje, hogy sántítson utána. A fej maradjon meg az igazmondás áldozata. A megréftált csak bícegen, amíg ki nem egyenesedik.

Néha-néha most is megeresztene egy-egy áprilisi nagyszabású tréfát. Egy-egy újság április elsején nagy szenzációval felülteti lap-társait s az olvasókat. Mióta járatták a vidám emberek egymással áprilisi bolondját? Azt hihetnék, hogy nagyon régóta. Hiszen a „Pon-

— Tessék felállni, mert a törvény tisztelése és az ünnepies aktus megkívánja, hogy a szertartást mindenki állva hallgassa végig.

Barkóczy erre kényszeredetten felállott és azt a megjegyzést tette, hogy „nem tartozik felállni.” E megjegyzésre nem feleltem, mert nem akartam zavarni az ünnepi aktust. Ezután a jegyzőkönyv aláírására került a sor, amit a méltóságos ur megtagadott, kijelentve, hogy a törvény nem kötelezi a tanukat a jegyzőkönyv aláírására. Az aktus után reflektáltam a báró ur megjegyzésére. Megmondtam, hogy példátlan dolog az, hogy valaki ne álljon fel az esketés alatt és épen egy miniszteri osztálytanácsos kövessen el ilyen törvény iránti tisztelatlenséget.

Kijelentette még az anyakönyvvezető, hogy neki joga volt Barkóczyt felállásra felszólítani, mert a törvény előírja, hogy az anyakönyvvezető kötelessége az aktus ünnepies jellegét megővni. *Klerikális magánások* megtették ez előtt, hogy nem írták alá a jegyzőkönyvet.

Barkóczy nyilatkozik.

Ugyancsak nyilatkozott ebben az ügyben Barkóczy báró is.

— Igaz, — ugymond — hogy ülve maradtam, de mikor az anyakönyvvezető szólt, akkor felálltam, mert nem akartam botrányt, vagy kellemetlenséget csinálni. De nem tartottam felállni. Az is, hogy nem írtam alá a jegyzőkönyvet, tény. De ez nem is kötelességem. A törvény ezt nem írja elő. Az aláírásra felszólítottaknak nyilatkozni kell, hogy miért tagadják meg az aláírást. Én nyíltan megmondtam, hogy *vallási meggyőződésből teszem.* Száz és száz ilyen eset fordult már elő az előző kormányok alatt és senki sem csinált belőle kázust. Nem is érdemes.

MULATSÁGOK.

(=) Táncmultság a Városligetben. Az aradi nyomdászok szakegyesülete *április 19-én, húsvét első napján* a városliget összes termelében a „Gutenberg-dalkör” közreműködésével egy nagyszabású táncvigalmat rendez. A multság sikere érdekében egy 100 tagból álló rendezőbizottság busgólkodik, amely a meghívókat a jövő hét elején küldi szét.

ústól Pilátushoz” küldés is bolondját járattatás jelképez. De az áprilisi tréfalkozásnak nincsenek régi emlékei. Középkori hagyományairól nem tudunk. A népelet sok sok tanúsítványa közt nem akad az áprilisba küldésre vonatkozó. Ami régi emléke megmaradt, az újkorból még pedig Franciaországból való. Azt hiszik, hogy IX. Károly egy rendelete vetette meg az április bolondját járattatás alapját. Az ujesztendő ünnepét január elsejéről április elsejére tette át, s az ujesztendő ajándékot váróknak január elsején azt mondták, hogy jöjjenek április elsején. Április elsején pedig azt mondták nekik, hogy az újév ünnepe január elsején volt. Hanem ez csak sejtés és az, aki áprilisi tréfájának eredetét így magyarázta, maga sem bizonyított teljesen a magyarázata alaposságában. Talán valami régi vidám ünnepségnek maradványa az áprilisi szeszélyességének bolondos közönsége. Talán jelképezés van a bohóságában.

Bizonyos, hogy kezdi divatját mulni. Mint ahogy a vidámság is kiveszöbben van. Ma már komolyan szedjük rá egymást és nagyképpen hitetjük el az emberekkel azt, amit vagy képzelünk, vagy nem hiszünk el magunkról. Az áprilisi időjárás és felültetés dolgában állandóvá lett. Most már az egész esztendő végig uralkodik.

Aktuális emberek.

Ferenc Ferdinánd.

A mi trónörökösünk legendaszerű utazásai a minap megszorodtak. Luogert látogatta meg, tegnap pedig Fiumében inkognitó járkált. Külsőségeiknél fogva mindig szenzáció előt keltenek és titokzatosságuknál fogva örökös szóbeszédre adnak alkalmat Ferenc Ferdinánd utazásai. Az egész világ most azt kérde magában, mit csinált a trónörökös Lovranában és mi dolga volt a kedves Luogertel? Uralkodók, vagy uralkodásra hivatott egyének utazása, különösen pedig titkos utazása az udvari élet mai formái között joggal kelt feltűnést. Ma, amikor a közvélemény nyilvánartja a közéleti tényezők minden lépését, az érdekelt személyiségek csak akkor titkolóznak, mikor tudják, hogy kellemetlenség származhatik abból, ha az éberül örökös hírszolgálat a látogatásról tudomást szerezhet. Minden titkos látogatásról eleve ki lehet tehát mondani, hogy olyan célokat lépnek, amelyeket el kell rejtteni a nyilvánosság elől. És mert a közvélemény ahhoz van szokva, hogy a kormányzás és uralkodás magas régióban székelő személyiségek egész időbeosztásáról a legpontosabb statisztikát kapja, csak természetes, hogy nagy feltűnést kelt, ha a különben is színtekerező trónörökös titokban meglátogatja a szép Karcsit.

A közönség kíváncsisága ösztönöszerű és akár logikus, akár nem, hogy politikát keresen, ahol nincs politika, a veleszületett ösztönnél fogva is inkább hajlik valami rettenetes és különös cél feltevésére, mint például arra a közönségesebb feltevésre, hogy a trónörökös valami orvosi tanács szükségessége vitte Lovranába. A magyar közönségnek pedig emellett még megvan az a joga is, hogy gyanakodjék, amikor a trónörökös valami titokzatos cselekedetéről van szó. Minékünk már volt részünk ilyen különös utazásokban és mi, akik távolabb vagyunk a trónörökös lelkületétől, mint bármely más nemzet a maga trónörökösétől, a legkisebb titokzatosságban is nagy dolgot sejtünk. Azonban más kérdés, hogy ez így van-e jól?

Máholnap uralkodónk lesz egy férfiú, aki ugyyszólván sportszerű titokzatossággal fejleszti a maga legendaszerűségét. Aki a közönséges emberi mértéket messze felülmúló energiával képes eltűnni, hogy az emberek rosszat gondoljanak róla és hogy azok, akik fölött egykor uralkodni fog, gyűlölködő hangulatoknak engedjenek helyet szívükben. Ha csak a férfiaság mértékének megnagyozásáról lenne szó, a trónörökös kétségtelenül jó megítélésben részesülne, mert határozottan nagyobb és keményebb ellenállásra van szükség akkor, ha valaki ellöki magát a népszerűség szerzésének lehetőségét, mintha valaki egyre csak a népszerűséget hajhássza. De a trónörökösben a nemzetek nem a férfiaság egyedüli erőnyeit keresik és ezeknek az erőnyeknek a kedvéért nem áldozzák fel azokat, amelyekre a nemzet egyetemességének volna szüksége. Az uralkodás sikere az uralkodó népszerűségétől is függ és a sikeres uralkodás lévén a nemzeti fejlődésnek is egyik legfőbb feltétele, az uralkodó népszerűsége kívánatos a nemzetek számára is. A nemzet nem nézheti jó szemmel, ha jövődöbél uralkodója szinte mesterséges következetességgel tartja magát távol a nemzet rokonszenvétől és egyremásra halmozza azokat az alkalmakat, amelyek

mindegyike inkább gyanút, mint rokonszenvet ébreszt.

Nagyon sokat és nagyon sokszor kellene erről beszélnünk, mert az uralkodó szellem folytonosságának biztosítása elsőrangú államérdek. Mindenütt az, nálunk azonban, különösen nálunk, ahol az alkotmány egyes pillérei az uralkodó tisztességére, jóakarására és — esküjére vannak felépítve. Nem kellene tudnunk, milyenek azok az alapok, amelyek ezeket a pilléreket a jövőben tartani fogják? A nemzet biztató, megnyugtató jelet sohasem lát. Gyanús, titokzatos, bizalmatlanságot keltő jelenséget sokszor. A lovranei titkos utazás is abba a legendakörbe esik, amely a trónörökös személyét már egészen körülveszi és a közönség rokonszenvét nem engedli a trónörökös személyéhez közel férközni. (— ss.)

Fő a takarékoság!

Konfliktus a főkapitány és a főszámvevő között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

A városházán a kanapépörök nem tartanak a titkaságok közé. Hogy egyik közigazgatási ág a másikkal hadilábon áll, ki venné rossz néven? Ez kell a lelkek üdítésére. Különben az egyhangú, sablonos munka megölné a főnök urak érzékeny lelkét. Jelenleg a főszámvevő és rendőrség között ütött ki a házháború. A csatározás első stádiumában a felett kapnak hajba a tekintetes urak, vajjon a rendőrség szaporításának kérdése aktuális-e?

Induljunk el a harctérre s hallgassuk csak meg az ellenfelek vezéreinek ordre de batailleit. A főszámvevő a legfőbb haditanácsnak, már mint a városi tanácsnak a napokban négy sűrű oldalra írt előterjesztést terjesztett elő. Üres lévén a város kasszája és pótdótot emelni a mai világban nem épen népszerűségi ötlet, azt a gondolatot akarja a tanácsra és ezen keresztül a közgyűlésre szuggerálni a főszámvevő, hogy a magánérdekeket szolgáló közigazgatási ténykedés költségeit lehetőleg azokra ruházza át a törvényhatóság, akik a költségek alapját képező közigazgatási ténykedéseket igénybe veszik és akik abból közvetett és közvetlen hasznot húznak.

És mert a következő öt pontban jelöli meg azokat a forrásokat a melyekből a város aranyakat merhet:

1. A városi telkek szabályozásából keletkező házhelyek legelőnyösebb értékesítésének kérdésével foglalkozzék a közgyűlés.
2. A bejelentő hivatali magánértesítések tíz filléres blankettákon való kiadását határozza el a törvényhatóság.
3. A kere kedelmi miniszteriumhoz a bejelentő hivatali személyi szükségletek fedezéséhez való hozzájárulás iránt kérvényezzen.
4. A befolyó értesítési díjakból a rendőrség szolgálati többes ének óráként negyven fillérral való díjazását határozza el.
5. A rendőrség létszám-melélének kérdését az óradíjjal való kísélet idejére, két évre a naprendről vegye le a tanács, illetve ilyen értelemben tegyen előterjesztést a közgyűlésnek.

Mielőtt a másik hadakozó fél pozícióit bemutatnók, egy taktikai hibára mutatunk rá.

Meg az orvos udomány nem tar. ott, hogy az aradi polgárok testében ki tudná jelölni azt a határt, ahol a közpolgár, a pótdótok súlyát

nyűgő adóalany végződik s a magánfél kezdődik. A fantázia sem elég csapongó annak elgondolására, hogy Tót Péter ur mikor válik magánfélle a városháza hivatalos helyiségeiben. Akkor — amikor adót fizet — vagy például mikor azt kérde, hol lakik az ő adósa, akinek hanyagsága következtében a jövő adófertályban a fizetéssel el fog késni?

A tanács azonban mindezt jobban tudja, mint más halandók és a bejelentési hivatalban kiadott értesítések után szedendő díjak megállapításába szívesen belement.

A rendőrség azonban kurucabb. Nem hagyja a jussát. Igen helyesen, arra az álláspontra helyezkedik, hogy a rendőrség létszámának szaporítása aktualitását már mégis csak ő van hivatva megállapítani s nem a főszámvevőség.

Hadat ízen a számok ügyes mestereinek és Sarlot Domokos főkapitány a következőkben fejtette ki az Aradi Közlöny munkatársa előtt álláspontját, amelyet írásbeli előterjesztés formájában az áprilisi közgyűléssel is meg fog ismertetni.

A rendőrség tevékenység bírálatánál — mondotta a főkapitány — a fő szempont az, hogy a terület nagysága, a lakosság létszáma és az elvégzendő munka arányban áll-e az eszközök számával, a kik a feladatok teljesítésére hivatva vannak. Mert bármily nagy javadalmazást is biztosítanak közegeinknek, a feladatok mégsem lesznek a közigényeknek megfelelően ellátva, ha a feladatok aránytalanul nagyobbak, mint amennyit a meghatározott számú közegek testi és szellemi ereje megbírnak. Több szolgálatot a pótdíjazással sem teljesíthetünk, de még jobb anyagot sem kapunk, mert hiszen az a pótdíjazás oly csekély, hogy az az anyagi gondtól nem mentesíti, a megélhetést könnyebbé nem teszi. De ha a legényeknek biztosítunk pótdíjazást, akkor a rendőrségtisztviselőknak pótdíjazásáról is gondoskodni kellend, mert a rendes szolgálatokon kívül igen sok rendkívüli, ma mivel sem díjazott szolgálatokat teljesítenek.

Véleményem szerint a rendőrség létszámára csak a nyugdíjba is beszámítandó ötödéves szolgálati pótléknak lehet maradandó eredménye, amit azt még a múlt évben tett előterjesztésemben részletesen kifejtettem. A szaporítás kérdését azonban ez nem oldja meg. Ezzel csak azt érhetjük el, hogy jó, rátermett és maradandó anyagot kapunk. Több szolgálatot akkor sem teljesíthetünk, csak a feladatot jobban, helyesebben látjuk el.

A javaslat 3. ik pontjára nézve véleményem, hogy tekintve, miszerint a postahivatal is teljesít részünkre minden ellenszolgáltatás nélkül munkálatokat, nevezetesen: végzők, idézők, stb. kézbesítését, az általunk teljesített szolgálatok után külön ellenszolgáltatást joggal nem kérhetünk. De ez céltalan is lenne, mert hiszen nagyobb és fontosabb dolgok teljesítéséért sem kapunk ellenszolgáltatást s az eziránti kérelmünkre minden alkalommal elutasítottunk.

A javaslat 5. ik pontjára az a véleményem, hogy azt, hogy a rendőrség létszám-melélének kérdése 2 évre a naprendről levetessék, elhatározni nem lehet, mert a szaporítás kérdését mindenkor a személy és vagyonszükséglet, valamint a közrend érdekében szükséges szolgálatok idézik elő. A város fokozatos fejlődésével, a lakosság szaporodásával, a különböző intézmények, közutak stb. létesítésével, az igények növekedésével a közre irányuló feladatok is növekednek a rendőrség tevékenységét fokozni kell, azt megakadályozni a közre háruló károk

nélkül nem lehet, de nem is szabad, még ha áldozatokba is kerül. A rendőrlégénység számának szaporítása napirenden nincs, ami pedig nincs, azt levenni nem lehet.

A nagy harcban valószínűleg egyik fél sem fog halálosan megsebesülni. A tina ugyan patakokban folyik majd. A háború költségeit és ebben mind a két fél már elve békésen meg egyezett, az aradi közönség viseli.

Nemzeti engedmények ordók alakjában.

Kedves Kossuth, kedves Darányi..

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

A magyar nemzet évtizedes harcának megvan már az eredménye: A király — a hivatalos lap mai számának tanúsága szerint — egy csomó nemzeti engedményt adott hű magyarjainak. Ugyanis a hivatalos lap mai száma közli azt, hogy a felség Kossuth Ferencnek és Mezőssy Béla földmivelésügyi államtitkárnak a *Lipótrend* különféle keresztjeit adományozta. Azonkívül néhány belső titkos tanácsosságot adott a felség az államtitkároknak. Most már nincs oka panaszkodni a magyarnak: meg vannak a rég nélkülözött nagy nemzeti vívmányok, amelyeket így jelent be ma a jó öreg *Budapesti Közlöny*-ben I. Ferenc József:

Kedves Kossuth! A monarchia két állama közti gazdasági viszonyoknak hosszabb időtartamra történt szabályozása alkalmából indítva érzem magamat, hogy Önnek nehéz viszonyok közt kifejtett kiváló tevékenységeért teljes elismerésemet fejezem ki, a minnek látható jeléül Önnek *Lipórendem nagykeresztjét* díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1908. évi március 30.

FERENC JÓZSEF s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Kedves Darányi! Azért a kiváló és eredményes közreműködésért, amelyet Ön a monarchia két állama közti gazdasági viszonyoknak hosszabb időtartamra történt szabályozása körül kifejtett, Önnek köszönetemet és teljes elismerésemet fejezem ki.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Mezőssy Béla földmivelésügyi államtitkárnak, az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezés létrejötte körül szerzett kiváló érdemmel elismerésül, *Lipórendem közepkeresztjét* díjmentesen adományozom.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi március 30-án kelt legfelső elhatározásával Popovics Sándor dr. pénzügyminisztériumi és Saterényi József kereskedelemügyi minisztériumi államtitkároknak a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Magyar földmivelésügyi miniszterem előterjesztésére *Ottlik Iván* miniszteri tanácsost államtitkárrá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1908. évi március 30-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

Darányi Ignác s. k.

A város kudarca.

A vízvezeték pört nyert.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Az aradi polgári törvényszék egyik tanácsa ma rendkívül érdekes és a város gazdasági fejlődésére nagy kihatással bíró ítéletet hozott. A törvényszék ugyanis a vízvezetéknek igazat adott abban, hogy a városnak nem volt joga a szerződést egyoldalúan felbontani, mert a vízművek üzembe helyezésétől számított tíz év még nem telt el, amikor a város a szerződést önkénytelenül felbontotta.

Ez tehát egy kissé megakasztja a városnak ama törekvését, hogy a vízműveket tulajdonába vegye. Ez az ítélet mindenestre gondolkodóba ejtheti azokat, akik könnyelműen és kellő megfontolás nélkül mentek bele egy ilyen nagyhorderejű pörbe, hogy ezzel is gyarapítsák a város vesztett pöreinek számát.

A föltűnő eseményről ezeket írjuk:

Az első per, amely Arad városa és az aradi vízművek részvénytársasága között megindult, még 1906 őszén kezdődött. Arad városa ugyanis egy közgyűlési határozata értelmében 1906 augusztus hatodikán felmondta a vízművek részvénytársaságának a közöttük fennálló szerződést és egyuttal értesítette a társaságot, hogy a vízvezeték 1907. szeptember elsején kívánja megváltani.

Később a város e határozatát úgy módosította, hogy a felmondás határnapjául 1907. november harmincadikát állapította meg.

A vízmű-társaság jogi képviselője, Mandl Vilmos dr. ezt nem fogadta el és keresettel fordult az aradi kir. törvényszékhez, kérve annak kimondását, hogy a szerződés felmondása és felbontása idő előtti, szerződésellenes, tehát a szerződés érvényes.

Az aradi kir. törvényszék polgári tanácsa ma ítélkezett ez ügyben. Elnök volt: *Lehrman Viktor*, előadó: *Szalai Béla dr.*, szavazóbíró: *Buttó József* kir. törvényszéki bírák. A bíróság helyt adott a kereseti kérelemnek és kimondotta, hogy a felmondás idő előtti és a vízvezeték megváltása 1907. szeptember elsejére meg nem állapítható, a felmondás a vízvezeték társaságot nem kötelezi. Kimondotta továbbá a törvényszék, hogy a felmondások alapján nincs helye szakértő-bizottság kijelölésének, megalkulásának és működésének, mert a városnak a szerződés egyoldalú felbontása nem állott jogában. Az ítéletben a per költségek megfizetésére is kötelezte a várost a bíróság.

Az egy lvere terjedő indokolás részletesen kifejti, hogy a város a megváltásra a szerződésből kifolyólag csupán a vízvezeték üzembe helyezésétől számított első tíz év eltelté és tizenkét hónapi felmondás után, tehát az üzembe helyezésétől számított tizenegy év múlva van jogosítva. A vízvezeték üzembe helyezése 1896. november tizenötödikén történt, a tíz év pedig 1906. november tizenötödikén telt le, tehát a városnak a felmondáshoz csak ez idő után, a megváltáshoz pedig ilyen felmondás mellett 1907. november elsején lett volna joga.

A város közgyűlési határozata szerint a megváltás időpontját 1907. július elsején, a felmondást pedig 1906. augusztus hatodikán közöl-

ték a vízvezetékkel. Ezen időpontok azonban nem felelnek meg a szerződés rendelkezéseinek, miért is kikellett mondani, hogy a felmondások idő előtti, a megváltás ideje 1907. szeptember elsejére meg nem állapítható és a felmondások a vízmű társaságot nem kötelezik.

Az indokolás szerint a szerződés felbontása a városnak nem állott jogában, mert a szerződés egyoldalú fel nem bontható és az egyoldalú felmondás a szerződés érvényét, a vízművek abból folyó jogait és igényeit nem érlelheti. Igaz ugyan, hogy a város később aként módosította a felmondási időt, hogy azt 1907. november harmincadikára állapította meg és a felmondási e napon eszközölte, e határozatot azonban a kereset beadása után hozta, a kereset pedig beadásának időpontja szerint bírálendő el.

Ebben az ügyben tehát Aradvárosa az első fórum előtt perveztes lett. De ezenkívül még két per folyik a város és a vízmű részvénytársaság között. Az egyiket szintén a társaság indította azíránt, hogy a bíróság állapítsa meg, vajjon a felek között vitássá vált szerződés értelmezésénél a szakértők melyik fél álláspontját kötelesek a számítások alapjául venni. A másik pert Arad városa tevéte folyamataiba. A város ugyanis nem várta be a szerződés felbontásának időelőttiése miatt indított per eldőlését, hanem a megváltási összeget letétbe helyezve zárlatot kért és a vízművek ellen tulajdonba helyezés iránt pert indított.

Arad városa ez ítélet ellen jogorvoslattal él, de valószínű, hogy a törvényszék jól megokolt és félre nem magyarázható argumentumait a tábla is elfogadja és az ítélet jogerőre emelkedik. Ez természetesen fontos kihatással lesz a város és a vízvezeték közt folyó másik két per sorsára is.

A nap furcsaságai.

A galambok és a tőzsde. A lagúnák városában, a velencei Szent Márk-téren az ifjú nászutasok tudvalevőleg a galamboktól tanulnak turbékolni. Vagy ha már nincs is szükségük a tanulásra, legalább etetik az ott szaladgáló galambokat csupa szimpátiából a csókoldozó kis párok iránt.

Ennek a gyönyörű velencei térnek sehol sincs párja a világon. Azaz, hogy némi eltéréssel igen. A szép magyar főváros legszebbik tere, a mindössze néhány esztendőes Szabadság tér szintén díszkedhetik galamb-lakókkal. De csak azóta, mióta a Mária-Valéria-utcából ideköltözött a tőzsde. Hogy miért azóta, azt megmagyarázza a tőzsdelátogatóknak egy rossz szokása. A „gabonások” terme ugyanis a régi tőzsdén az utcára nyílt. Minthogy pedig a gabonások a mustrákat „használat után” az utcára öntik, fél Budapest galambjai odaszoktak a tőzsdére. Mikor a tőzsde átköltözött új otthonába, az eközben galambok utána jöttek és azóta is megmaradtak tőzsdéi kültagoknak. Nem is haborgatta volna senki étkezésüket és turbékolásukat, ha csak az étkezésnél és turbékolásnál maradtak volna. De ék az étkezés után a bejárat felett lévő villamos ivlámpák ernyőjén tartották az ebéd utáni szieszát és ezzel lassanként sok bajnak lettek okozói. Elrontották a villamos vezetékét, sőt néha apró kellemetlenségeket is okoztak a látogatóknak és azok ruházatainak. Így történt azután, hogy általánossá lett a panasz a bejárat galambjai ellen. A tőzsdetanács most végre elhatározta, hogy nagy védhálóval veszi körül az ivlámpákat a galambok ostroma ellen.

A mai napon megkezdődtek a nagyarányú építkezési munkálatok a tőzsde bejáratánál. Így lett a tőzsdéből mindinkább egy szomorú, komor hely, ahol már a galambok turbékolásai és kisdud rakonatlanságai ellen is rendszabályokat hoznak.

Erdekes haláleset. A „Felvidéki Híradó“ ban megjelent egy gyászjelentés, amire az szolgálta az okot, hogy a sátoraljaújhegyi közös konyha megbukott. A jelentés így szól:

„Rostélyos Lajos úgy a maga, valamint a kedvencei: Gombóka, Laska, Réteske, Gulyáska, Béleske stb. nevében fájdalomtól megtört szívvvel jelenti, hogy imádott ideálja, a *közös konyha* f. hó 14-én este 8 órakor rövid, de kínos szenvedés után, 4 hónapos csecsemő korában csendesen kimúlt. A megboldogult földi maradványai f. hó 20-án fognak a *vegetariánus egyház szertartása szerint* árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni. Csendes részvétet és hagymakoszorúk mellőzését kérjük.“

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Josette kisasszony a feleségem. (B. bérlet.)
Péntek: Bőregér, vig. opera. (C. bérlet.)
Szombat: Pillangó kisasszony, opera. (A. bérlet.)

* A színházi bizottság ülése. Ma délután öt órakor *Varjassy* Lajos polgármester elnöklésével tartott rövid ülést a színházi bizottság. A polgármester bejelentette, hogy *Nagy Endre*, a *Kabaret Bonbonier* igazgatója a városi színházban két előadást akar társulatával tartani. A bizottság *Szendrey* színházigazgató beleegyezésétől tette függővé az engedély megadását. Az igazgató június elején átengedi *Nagy Endre* nének a színházat két estére, ha ez neki esténként kétszázötven koronát fizet. Erről értesítik a kabaret igazgatóját. *Nemes Zsigmond* dr. bemutatta *Vass István* dr. „*Gyilkos*“ című színművének bírálatát. A bizottság vita után kimondotta, hogy a darabot nem itéli meg színyszerűség és drámai kvalitás szempontjából, hanem a színházigazgatóra bizza annak eldöntését, vajjon színterhozza-e. Mert — mint a polgármester az igazgatóval kötött szerződésből kimutatta — a bizottságnak joga van a színműveket erkölcsi, állami és hazafias szempontokból megbírálni s ezt ma azzal egészítette ki a bizottság, hogy a színterhozatal felett nem dönt.

* *Bosznay István* tárlata már csak péntek estig látható. Nyitva egész nap a *Weisz és Klein* cég szalonjában. Szabad bemenet. A mai nap folyamán gyoroki *Andrényi* Károly megvevte *Balla* Frigyesnek, a kiváló aradi festőművésznek egy gyönyörű kiviteit, művészi paszteiljét, amely a *Weisz és Klein* cég műkereskedésében volt kiállítva.

* A színház újdonságai. A színház legközelebbi újdonsága *Abonyi Árpád*nak a *Gyermek* című drámája lesz, amely a budapesti Nemzeti Színházban szenzációs sikert aratott. A darabból a színpadot már kiosztották és a legközelebbi napokban meg is kezdődnek a próbák.

* Külföldi tudós a magyar munkásbaleset-biztosítási peres eljárásról. Már a múlt év tavaszán vált törvényé a munkásbaleset-biztosítási javaslat, de a bírósági eljárást szabályozó rendelet még csak most van előkészítés alatt. Ily körülmények közt kétszeresen aktuális Siefert Henrik, a német birodalmi biztosítási hivatal tanácselnökének a dr. *Gyomai Zsigmond* budapesti ügyvéd szerkesztésében megjelenő „*Jogállam*“ most megjelent áprilisi füzetébe írt cikke, melyben a baleset-biztosítási peres eljárás két legfontosabb kérdésével foglalkozik. Kimutatja, hogy e per közigazgatási jellegű, de meg az alkalmazottak jogos érdekének is leginkább az felel meg, hogy a bíróság ítéletében a felek kérelmének telerjeszkedve, magasabb kártérítést állapíthasson meg a baleset folytán károsultaknak és hogy a felsőbb fokokban a bíróság csak felemelhesse, de ne szállíthassa le a már megítélt kártérítési összegeket, vagyis a reformáció in peius: az ítélet megváltoztatása a munkás hátrányára ki legyen zárva. A kiváló jogtudós alapos tanulmánya minden esetre nagy érdekfűzőre számíthat s remélhetőleg nem lesz befolyás nélkül a mi peres eljárásunk szabályozásánál.

* A Bőregér. Egy régi híres vígoperát elevent fel pénteken az aradi színház énekes színtársulata. Strausznek a valcser-királynak örökségszerű alkotását, a Bőregért játszik, amelynek gyönyörű melódiái még mindig hatnak üdőségükkel és dallamosságukkal. A főszerepeket *Wiassák Vilma*, *Kállay Jolán*, *Zalay Margit*, *Kun Irén*, *Hunyady*, *Leövey*, *Ladiszlav*, *Faludy* és *Szathmáry* játsszák. Szombaton *Puccini* világhírű operáját, a *Pillangó kisasszony*-t játszik, amely Aradon nagy és jelentős sikert aratott.

* *Josette kisasszony*. Holnap nagy sikert aratott bájosan szellemes francia vígjátékot, a *Josette kisasszony* a feleségem-et játszik. Az aradi közönség szívesen fogadta ezt a szellemes, ötletes és frissen pergő francia vígjátékot, amelyet a szereplők játékaival művészi színvonalra emeltek. A főszerepet most is *H. Körossy Juci*, *Zalay Margit* és *Szendrey* játsszák.

* *Mézeshegy* után. Rendkívül bájos kép az *Uránia* színház műsorán a *Mézes hegyek* után című mozgófénykép. Nem valami sablonos bohózat nyomán készült kép ez, hanem ötletes és érdekes kis regény. Egyik része a szabadban játszódik, remek erdőréseletek, lovas hajszák és más természetbeillő szépségek tarkítják a képet. A befejezés elbűvölően bájos, amikor a hosszú bolyongás után hazatérő apának egy szerre három enni való kis csöppjét tesz a nagyapja karjaiba. A közönség eiragadtatással gyönyörködik a remek képből mely hangulatos és érdekes. Még csak saerdán játsszák a gyönyörű képet, egyidejűleg a fényes műsor többi számaival.

HARAKIRI

a színházi bizottságban.

Nagy kivégzések.

Harakiri! Harakiri!

Méltóztatik ismerni ezt a közkezdelt japán mulatságot? A legnemesebb férfiak szokták a fent leírt, az angol Jack által másokon elkövetett mütétet, önmagukon elvégezni.

Igen egyszerű és mulatságos dolog. Csak a magasabb társadalmi osztályokban volt otthonos, a célja az volt, hogy az elítélt elkerülje a végzetes kivégeztetést. Az illető nagy ünnepélytel hajtotta magát végre a harakirit és abban a pillanatban, mikor a keresztmetszés következményei jelentkeztek, az elítélt legjobb barátja, néha pedig legidősebb fia karddal leütötte fejét. *Mutso-Hitó*, a mostani japán mikadó megszüntette ezt a szokást. (Pallas Nagy Lexikon 8. kötet, 668. oldal.)

Ami japáni, azt mi, aradiak rendszeresen veszszük át és honosítjuk meg. Csak a napokban zugett és zajongott a közgyűlési teremben a törvényhatósági bizottság a dzsiu dzsieu körül. Az aradiak japáni szimpatiaja győzött s a rendőrök japán módra birkóznak.

Ma pedig meghonosítottuk a *harakirit*, az önkivégzést. Nem fogjuk itt vérbe mártott tollal leírni, mint folyt az ifju vér ki a szívekből a tanácsteremben, nem fogunk gyászszegélyű keretben szolgálni azok neveivel, akik ma ennek a mütétnek alávetették magukat.

A gyász és bánat színei nem illenének oda, ahol — mint a *harakirit* indítványozó bizottsági tag megmondotta — nagy gyermekek játszani szoktak.

Ezek után már egészen világos, hogy vidáman és csak a tréfa hangján számolhatunk be a nevezetes eseményről, a *harakiri* meghonosításáról — a színházi bizottságban.

Ez nem szédeltetés, öreg és elavult riporteri trükkökkel. Ez nem áprilisi tréfa, noha április elsején történt. Valóságos és ridég próza.

A színházi bizottság — a nagy gyermekek játszóhelye — ma, 1908. április elsején *harakirit* követett el, kivégezte önmagát.

Ünnepélyesség nélkül, egyszerűen és természetesen. Az csak véletlen, hogy éppen április elsejére

esik ez a nevezetes dolog és ha az elnöklő polgármester sejtette volna, hogy a vidámságok napja maint végződik, bizonyára más napot választ. Például augusztus 29-ikét. A mohácsi vész napját.

A stilszerűségben nem volt hiány. A keret megfelelő és vértől esepelő volt. A kivégzést egy nagy „*Gyilkos*“-ság elintézése közben inszcenizálták a színházi örök.

Most pedig lássuk a részleteket.

A színházi örök ma délután ismét néhány perces ülése gyűlték össze. Azonban soha oly hasznos és üdvös dolgot az évek hosszú sora óta nem cselekedtek, mint e röpke néhány pillanat alatt.

Határozatot hoztak önmagukról. Konstatálták, hogy a színházi bizottság tulajdonképpen nem más, mint az erkölcsi és politikai rendőrség vidám alakja megjelenése. Mindenhez van közük, csak éppen ahhoz nem, amiről azt hitték, hogy az uristen őket arra teremtette.

A színházi bizottság ugyanis a színházban előadandó darabokat felülbíráhatja, de csak a következő szempontokból:

1. erkölcsösök-e?
2. a nemzetiségek közti jó barátságot nem zavartják-e?
3. nem államellenesek-e?
4. nem hazafiatlanok-e?
5. hosszúak-e?
6. rövidek-e?
7. milyen papírosra van nyomva a szöveg?
8. hol nyomtatták?
9. vagy kéziratban nyújtotta-e be a szerző?
10. Budapesten és Kolozsvárott előadottak-e?

Nemde, óriási hatáskör? Miután ezt mind konstatálták, tovább mentek és megállapították, hogy már Adámot és Évát is azért kergette ki az arkangyal a paradicsomból, mert ettek a tudás fájának gyümölcséből.

A színházi örök ezen a példán okulva egyhangulag törvénybe iktatták, hogy ők a *színműveket irodalmi és színpadi értékükre nézve nem fogják vizsgálni*. Ezt rábizzák a színházigazgatóra. Az ő zsebére megy a játék. Ő viseli a deficitet, ő teszi el a hasznot.

És ezek után ujboi kijelentjük, hogy soha mióta színházi bizottságok vannak, ilyen okos dolgot nem műveltek.

Mert ez az új törvény egyszersmind megpecsételése a színházi örök végzetének.

Pályadíjat tűzünk ki annak, aki ezek után megmondja, mi a csodának kellene a színházi örök, ha a színművek irodalmi nívójának megítélése úgy sem tartozik eléjük, a mit megakarnak maguknak tartani, elvégezni a rendőrség.

Semmire sem kellene. Ezt ők is belátták és azért ma, mint intelligens emberekhez illik, ezt nyíltan és fenntartás nélkül megis mondták, törvénybe iktatták.

Szóval elvégezték magukon a harakirit.

Mig azonban ez az okos határozat megszületett, még utoljára végigjátszották a maguk kisdud játékait.

Nemes Zsigmond dr. terjesztette elő bírálatát *Vass István* dr. „*Gyilkosok*“ című színművéről.

A benyújtott bírálat eleven cáfolat volt. Cáfolata annak a kijeletésnek, melyet *Mülek* Lajos dr. tett akkor, amikor *Nemesnek* adták ki bírálatra a darabot.

— Adjuk oda barátunknak — sóhajtott *Mülek* dr. — jó helyen lesz nála. Mert vagy ért hozzá s akkor nem olvassa el, vagy nem ért hozzá s akkor mi nem olvassuk el a bírálatát

Nemes Zsigmond dr. elolvasta a darabot, mert a tartalmát el tudta mondani. Azonban a színházi örök ügyvéd is, tehát okosan beszél s beszédén úgy igazodom el, ahogy nekem tetszik!

Nem mondja, hogy a darab jó, de azt sem mondotta meg, hogy a darab előadható.

Hát nincs igaza *Mandl* Vilmos doktornak, mi-

A KI SZÉP AKAR LENNI,

használja egyedül a **Hajós-féle**

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő há-
laíratok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépitőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Ára egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítménye-
ket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: 241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá minden gyógyszer-tár, illatszerüzlet és drogeriában.

PREMIER KERÉKPÁROK

utalérhetően!

A világ legversenyképesebb ógja, amelynek
évi termelése több mint 110.000 kerékpár.

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedül kapható:
HAMMER VILMOSNÁL
ARADON. 274

Megérkezték a tavaszi divat újdonságok!

Brunner Béla

ari divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Ferry-utca sark, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árurak-
tárát, hol a legszebb és legdivato-
sabb kalapok, **ingek**, gallérok,
kézelők, nyakkendők, keztük, zseb-
kendők, harisnyák, sétabotok és
esernyők, stb. kaphatók.
Nagy választék férfi, sport sap-
kában és gyermek sapkában.

Divatújdonság francia és olasz

illatszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek

300.000 darab

I. rendű tölgy

SZŐLLŐKARÓ

eladó.

Martics István,

Muszka-Magyarád.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztalos
műhelyemet

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen
szakmába vágó mindennemű mun-
kákat és pedig **hálószobákat,**
ebédlők, bolti berendezések
és irodai berendezéseket a
legszebb kivitel és a legjutányo-
sabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan
és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vízállóan!
Örökké tart!

Tégla, Cserép

legjobb minőségben állandóan
raktáron 764

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementárú gyártó

Mikalán.

Telefon 5-15.

Vároai iroda: Erzsébet-körút 37., I. em.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni,
hogy

épület- és műlakatos-
műhelyünket a Wes-
selényi-utca 1. szám alá
áthelyeztük,

ahol elvállalunk mindennemű, e
szakmába vágó munkákat. Épület-
vasalások, takaréktűzhelyek és sir-
kerítések a legjutányosabb árak
mellett. — Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel 17

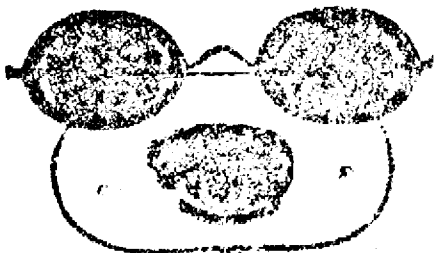
Láng és Mayer.

Előremondás 12 sz. sz. sz. sz.

DICK SAMU

órák és látószerek

Arad, Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Mind az újított mindennemű órákat és
látószereket a legújított árakon
raktáron tart mindennemű árúkat. A leg-
jobb minőségű órákat és látószereket
széles választékban tartunk. A leg-
jobb árakon. A legújított árakon.
Hagy a legújított árakon.
Hagy a legújított árakon.
Hagy a legújított árakon.

Észmevegek és orrcsapatok az
újszerű rendelet szerint azonnal ké-
szítetnek.

MOST JELENT MEG! A FIDIBUSZ 1907.
évi egész évfolyama díszkötésben. Ára 5
korona. A FIDIBUSZ 1905—906. és 1907. évi
teljes évfolyama együtt 8 korona mérekeelt
árért kapható! Tartalma: 2000 elbeszélés,
2000 adoma, 2000 művészeti kivitelű karri-
katura, elsőrangú írások és festmények. Meg-
rendelhető a pénz előleges beküldésével vagy
utánvét mellett a FIDIBUSZ kiadóhivatalá-
ban, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Gyűjtők figyelmébe! A FIDIBUSZ minden
évfolyama az év végén díszkötésben meg fog
jelenni. A FIDIBUSZ előfizetési ára: negyed-
évre K. 1.50, félévre K. 3. egész évre K. 6.
egy szám ára 5 krajcár. Aki a FIDIBUSZRA
egy félévre előfizet, díjtalanul kapja a FIDI-
BUSZ 1908. évre szóló díjazás naptárát, mely-
nek bolti ára 1 kor. 20 fillér. 1401

Hartmann János

Aradon, Kazinczi-utca 11. sz. alatt.

Tekeasztal, dákók, golyók és kü-
lönlegességi kávéház berendezési
cikkek készítes!

műhelye.

Szakképzettségemet a párisi legelső
és legnagyobb gyárban szereztem.
Teke-asztalok behuzását a legújabb
saját szisztém szerint behuzok ra-
gasztás nélkül, a melyeken a golyók
ugrása elő nem fordulhat. Meghi-
váásra bárhova a vidékre is elme-
gyek, saját szöveimmel.
Műhelyből kikérült árukért, külö-
nösen a dákók egyenességéért egy
teljes évig jótállok.

Ismét eladóknak nagy árended-
mény.

Naszált golyókat veszek és cserélek.

Byers és pontos kiszolgálásért ke-
zeskedem.

Saját francia gyártmány szerint ké-
szült dákók óriási választékban 2
k.-tól 100 kor.-ig. Régi ócska teke-
asztalokat újjáalakítok s beeserélek.

Nagy raktár kész billiárdokban! Ol-
csón kapható legújabb fordítható
Elipsis Billiárd. 741

A nagyérdemű közönség szíves tudó-
mására hozom, hogy

888 vendéglőm

és arnyas, szép és tágas kerthelyisége-
met, ugyszintén a város legkínálóbb fe-
dett és villanyvilágítással ellátott teke-
pályámat is díszesen renováltattam és
azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. —
Tízta saját termelésű borbok. Elő magyar
résztvény söröződe udvari sör. Pohár 10
fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve

tisztelettel

191 **Répassy Pál**

Bela S. ella

legjobb gummi óvszer

6 darab 2 korona

Földes Kolomennél,
Aradon.

Mindennemű fogfájást 5 perc
alatt szüntetnek az

indiai fogcseppek.

Egy üveg 70 fillér.

— Kapható minden gyógyszer-tárban. —

Főraktár 271

Földes Kolomennél Aradon.

Telefon 666. sz.

Alapított 1899. évből.

Várhoi László

úri- és női cipész

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

(Minerita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vi-
déki közönség figyelmét felhívni 18 év óta
tegnálló jó hírnévnek örvendő cipész-üz-
letemre. A bekövetkező téli időnyre be-
szereztem mindennemű bőrkülönlegessé-
geket.

Az önkéntes utraknak figyelmüket fel-
hívom, hogy lábbelit készítek mindennemű
fegyvernemhez a legjobb kivitelben elő-
írás szerint. Az egyenruházati egyletnek
több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban
kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszkö-
zöltetnek.

Kiváló tisztelettel

541 **Várhoi László.**

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek b. tudomására adni, hogy
Kossuth-utca 64. sz. alatt

**épület- és butor-
asztalos-műhelyt**

nyitottam és elvállalok ebben a
szakmába vágó mindennemű
munkákat.

**Konyhaberendezések és
polgári butorok**

mindég készen kaphatók.

Veszek mindennemű
használt butorokat, ajtókat és
ablakokat

bizományi eladásra.

Elvállalok mindennemű

javitásokat

gyors és pontos kivitelben.

A n. é. közönség becses párt-
fogását és bizalmát kéri tisz-
telettel

Mikolás István.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

**Zsinor,
gomb,
bojtok
és rojtok**

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret
szerint készíttetnek. — Minden e
szakba vágó munkát a leggyor-
sabban készít. 833

9089—1908.

Hirdetmény.

A fiemei es. és kir. haditen-
gerészeti akadémiában az 1908/9.
iskolai év kezdetén mintegy 35
ingyenes, féldíjmentes kincstári,
illetve fizetéses és alapítványi hely
fog betöltetni.

A részletes felvételi feltételek
a városi katonai ügyosztályban
betekintethetők.

Arad, 1908. évi március hó 28.
A városi tanács.

Uj cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szíves tudomására hozni, hogy

Batthyány-utca 32. szám alatt

egy a mai kor igényeinek megfelelő

cipész-üzletet

nyitottam, hol ugy a rendelések,
mint kész munkák a legjobb mi-
nőségű anyagból, a legdivatosab-
ban készülnek.

Ugyszintén a javítások panto-
san és azonnal készíttetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását
kérve, tisztelettel 425

Márton György,

cipész.

**Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű**

**Földes-féle
Margit-Cremet,**

mely szártalan, ártalmatlan s rögtön szépit.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

231

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Hirdetmény.

Nagyméltóságú Gróf Wenckheim Frigyes ur 5 Excellenciája
az arad—szentmártoni róm. kath. templom kibővítési munká-
latainak 72948 korona 75 fillérnyi összeg keretén belül való
végrehajtását határozta el. A fentemlített munka kivitelének
biztosítása céljából 1908. évi április hó 9-ik napjának d. e. 9
órájára Rázel József okl. építész lakásán (Arad, Deák Ferenc-
utca 2. sz. I. em.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hir-
dettetik.

Az építőmesteri képzettséggel bíró versenyezni óhajtok
felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órá-
jáig a fent nevezett helyen annyival is inkább igyekezzenek
benyújtani, mert a későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem
fognak.

A versenytárgyalás megkezdése előtt az ajánlati összeg
10 %-ának megfelelő bantpénz leteendő.

A szóbanforgó műszaki művelet Borossebesen az uradalmi
felügyelőségél a hivatalos órák alatt és Aradon Rázel József
építésznel d. u. 2 órától kezdve naponként megtekinthető.

Borossebes, 1908. március hó 30-án.

1461

**Gróf Wenckheim Frigyes borossebesi
uradalmának felügyelősége.**

Kellemesen hűsítő hajviz

Eau de Glace.

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpá képző-
dést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.”

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes
lágyságu lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges főfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tablettá.

6 darab ára 1 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszerésztárában

301

Arad, Szabadság-tér.

**A legjobb minőségű bor és csemegé
faju dus gyökérzetű
szőlő-oltvány,**

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

511

Jutányos árak!

Figyelemre méltó!

Angol és francia Illatszerek.

Arc-cremek, arcpороk, kézfinomítók, kölni-vizek, hajszeszek, szappanok, szájvizek, fogpaszták, fogkefék, fogporok és mindennemű háztartási cikkeknek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása az

ujonnan megnyilt

Drogeria

ARAD, 1368

Weitzer János-utca 2.

(Minorita palota.)

Levél cím: Vöröskereszt Drogeria Arad.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltnék!

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltnék!

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-féle

„Rózsa-crem“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok között a

„Rózsa-crem“

conserválja a lábbelit, ellentétben más készítményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és törékenyvé teszik. — Eddig is számtalan szakember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

Eredeti angol rendszerű cipőkenőcsöt!

Eredeti angol rendszerű cipőkenőcsöt!

Veszek

nyaralásoktól használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kivánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.

(Izraelita templom épület.)

Kérem a cégre ügyelni!

Legideálisabb szer az arcz és kéz bőrének ápolására az

„AZOR“

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és gyógyáru üzletekben.

Főelárúító hely: 31

WOJTEK ÉS WEISZ
gyógyáru nagykereskedő araknál Aradon.

Kapható Hegedűs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

K O N M A R T O N .

1478

Teljes tiszteltetéssel

arustok, nehogy a tömeges megjelenés a pontos és figyelmes kiszolgálást lehetetlenne tegye.

délután 3-tól 7 óráig

déllelőtt 9-től 12 óráig és

A mai naptól fogva hasonló előnyös feltételek mellett becsajtom a n. é. vevőkönzés rendeltetésére.

és az abban felhalmozott árakat n. m.:
cérna és pamutvásznak, ruhakelmék, cretonok, delainek, asztalneműek, agygarmiturák, csipke és gypaju függönyök, szőnyegek, linoleumok, női és férfi ingek és az itt fel-

nem sorolható cikkeket

előnyös feltételek mellett megvettem

ság-ler 15.) összes árakat

Van szerencsem a n. é. vevőkönzésget tiszteltetéssel értesíteni, miszerint Reiner S. Sándor cég (Szabad-

ERTESITES.

kor azt indítványozta, hogy kövessen el a szinügyi bizottság harakirit önmagán és mondja ki, hogy csak a féntebb összefoglalt tíz szempontból közelkedhetik a szinművekhez?

Igaza volt, tükéletesen igaza volt.

Április elsején, a tréák és bohóságok napján, a mindig humoros szinügyi bizottság kimondotta, hogy ő reá nincs szükség.

Amit tesz, az a rendéség dolga, amit nem tesz, az a direktor dolga!

Akkor mi szükség van reá?

Hol játszanak a nagy gyermekek? Ha a város gondoskodik a nagy gyermekek kis gyermekeinek játszóhelyeiről, akkor illő, hogy gondoskodik a kis gyermekek papáinak játszótereiről is.

Ezzel helyre van állítva az egyensúly.

A felség előtt.

Kossuth Ferenc audiencián.

A bankszakértők rébuszai.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 1.

A mai nap politikai eseményeitől sokat vártak. Ugyanis Kossuth Ferenc ma jelent meg a király előtt, aki természetesen „kegyesen fogadta“ hü és valóságos belső titkos tanácsadóját, aki a folyó politikai ügyekről referált neki. Hogy miről volt szó a király schönbrunni dolgozószobájában, azt persze nem tudjuk, csak sejtjük a miniszter nyilatkozatából. Tudniillik a kihallgatásokon mindig más történik, mint amit a miniszterek audiencia után a lapokban leadatnak.

Különben a bankkérdésben is történt valami: a bankbizottság a bankszakértőknek rébuszokat adott föl, amelyek persze arra valók, hogy az önálló magyar bank eltűnjék közöttük.

A mai nap politikai hírei különben itt olvashatók:

Kossuth Ferenc a királynál.

Megtörtént hát a nagy audiencia, a melytől politikai körökben olyan sokat vártak. Kossuth Ferenc ma megjelent a felség előtt, hogy megköszönje a kitüntést és hogy előterjesztést tegyen különféle politikai kérdésekben. Hogy miről beszélt a király Kossuthal, azt pozitíve nem tudja senki, csak találgatásokra szorítkozik a sajtó. Ilyen találgatás szülte ezt a bécsi jelentést is:

Bécs-ből jelentik: Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, kit délelőtt 11 órakor fogadott a király kihallgatáson, délután egy órakor tért vissza Schönbrunnból a bécsi magyar palotába, hol a reá várakozó több budapesti és bécsi újságíróval néhány részletet közölt kihallgatásáról. A miniszter ötnegyed óráig volt a királynál, akit jó szinben és kedélyhangulatban talált. Kossuth hosszú idő óta nem lévén a király előtt, sok tárcája keretébe tartozó ügy gyűlt össze, melyről referálnia kellett. Az előterjesztések után a király beszélgetést kezdett Kossuthal az általános politikai helyzetről és az előtérben álló főbb politikai kérdésekről. A király kegyesen fogadta Kossuthot és minden kérdés iránt a legnagyobb érdek-

lődést tanusította. Azt hiszik, hogy a katonai fizetésemelés is szóba került.

Kossuth délután öt órakor visszautazott Budapestre.

Kérdések a bankszakértőkhez.

A bankbizottság által kiküldött albizottság tegnapi ülésén megszövegezték a szakértőkhez intézendő kérdéseket, amelyekről azonban tegnap csak általános jelentéseket adtak ki. A kérdések tizenkét pontba vannak foglalva és értesüléseink szerint a következők:

1. A külön magyar jegybank milyen rendszer alapján jöjjön létre?
2. Mekkora alaptőkével létesíttessék?
3. Az alaptőke beszerzése és elhelyezése miképpen történjék, milyen intézkedések által biztosíttassék az, hogy az alaptőkében való részvétel alapján a külföldi befolyás túlsúlyra ne emelkedhessék?
4. Hogyan állapíttassék meg a jegybank fedezeti rendszere és az ércfedezetre vonatkozó határozmányok?
5. Milyen üzletágakra terjedjen ki a bank működése?
6. Az üzletvitel szempontjából mielő különös intézkedések állapítandók meg?
7. Milyen külön jogok és kedvezmények biztosítandók a bank részére?
8. Hogyan szabályoztassék az állam és a jegybank közötti viszony?
9. A szabadságon mennyi időre szóljon?
10. Közvetlen és közvetett pénzügyi szolgáltatásokat kell-e a banktól kikötni?
11. Szükséges-e, hogy az önálló bank már keletkezésekor készfizető bank legyen?
12. Milyen átmeneti intézkedések teendők?

A tegnapi ülésen Wekerle miniszterelnök azt a kijelentést tette, hogy a szakértők nem nyernek díjazást.

Elővezethető-e a képviselő?

A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen több fontos elvi kérdést tárgyaltak. A kormány részéről jelen voltak az ülésen Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter és Günther Antal igazságügyminiszter.

A tanácskozás főleg a körül forgott, hogy a kihágási és bűnügyekben a kiadatás iránt a felterjesztést a képviselőházhoz melyik hatóság intézze.

A bizottság oly értelmű indítványt fog a Ház elé terjesztve, hogy mindezen kérdésekben csakis a királyi ügyész tehet a Háznak előterjesztést a kiadatás iránt.

A bizottság ilyen állásfoglalását heves vita előzte meg. Hédervári Lehel ellenindítványt nyújtott be, amelyben az elsőfokú hatóságokat akarja felhatalmaztatni azzal a joggal, hogy a bejelentést megtegyék.

A vitában az összes miniszterek részt vettek és a határozatot öt szavazattal négy ellenében hozták meg.

Tárgyalta ezután a bizottság azt a kérdést is, hogy a képviselő mentelmi jogának felfüggesztése nélkül polgári perben idézhető-e tanúként elővezetetés terhe mellett.

A bizottság azt ajánlja a Háznak, mondja ki, hogy képviselő; csupán polgári perben ilyen módon megírhessen idézni.

HIREK.

A megzavart esküvő.

*

Kedves Ilonkám, soha boldog menyasszonykodásom ideje alatt nem gondoltam arra, hogy esküvőmből országos botrány kerüdjék. Hiuságom legdühösebb pillanataiban sem hittem merészebbet, minthogy egy pár apróbetűs sorban fogok szerepelni az újságok házassági, hogy ne mondjam hymen rovatában. Egy-két szép jelzőre talán vágyakoztam, de semmi esetre sem arra, hogy esküvőmről abban a csunya politikai rovatban emlékezzenek meg az újságok.

Megtörtént mégis, kedves kis barátom, hogy a te Erzsikéd, még a nemzetiszinű-szallagos anyakönyvvezetőtől sem távozhatott el egy kis botrány nélkül. Elképzelheted, mennyire megijedtem, mikor az elegáns, frakkos Barkóczy — aki az egyik tanum volt — összeszólaikozott Kapcza urral. (Zárójelben legyen mondva: az anyakönyvvezető ur is jobban megválaszthatta volna a nevét!) Mondom, öszszeszólaikozott, sőt még a te barátom esketését jegyzőkönyvét sem akarta aláírni. Azt hittem, mindjárt meghalok, vagy legalább is elájulok. Hállisten, egyik sem történt meg és most már a nászutamról — a nászutunkról — írhatok neked levelet.

Oszintén megvallom: csöppet sem értek a politikához. Csodálkoztam, amikor a lapok egyházpolitikáról, klerikalizmusról meg hasonló izmusokról írtak és ezek nevében botránkoztak meg az én esküvőm miatt. Annyit megértettem a dologból, hogy a szallagos anyakönyvvezető törvényre, polgári házasságra és egyéb ilyenre hivatkozva akarta meggyőzni Barkóczy urat, aki pedig vallási meggyőződését vágta Kapcza ur fejéhez. Nem tudom eldönteni, ki nek volt igaza a törvény betűje szerint. Azt sem értem, hogy azért, mert valaki vallásos, miért nem áll fel az esketés alatt és miért nem írja alá a házasságkötési jegyzőkönyvet. De hát ez utóvégre is már egyházpolitika, amire minket a temesvári nevelőintézetben nem tanítottak meg. Annyit azonban tudok, hogy a férfinek, — pláne frakkban klakkban — egy igen súlyos kötelessége van. *Az udvariasság.* Ez az udvariasság pedig megköveteli azt, hogy mikor egy urat, még ha az miniszteri tanácsos is, én mint menyasszony felkérek esküvői tanuskodásra, az legalább annyi figyelemmel legyen az én menyasszonyi fátyolom iránt, hogy öszszeszólaikozásokat, botrányokat ne röglőnőzzön az esküvőmön. Barkóczy ur ezt megtette, Barkóczy ur tehát nem asentimén. Sőt nem is uriember.

Emlékezhetsz arra, hogy a német vénkisasszonyunk így magoltatta be velünk a német lovagkor jelszavát: *Gottesdienst, Frauendienst, Herrendienst.* Jó volna, ha Barkóczy ur, aki pedig amint hallok fő-fő iskolafelügyelő is, eszében tartotta volna ezt a jelszót. O csak az az istent szolgálta — ezt mondja legalább — és a nőt megsértette. Nem volt szép tőle. Esküvőn tanuskodni nem muszáj, de ha már elvállalta ezt a megtiszteltetést, teljesítse is, ami azzal jár. Ezért haragszom én Barkóczy urra és ezért elhiszem azt is, amit róla a politikusok mondanak.

Te pedig, kedves barátom, tanulj a te Erzsikéd esetéből és ha majd — remélem minél hamarabb — követed a példáját, válogasd meg ne csak a jövődöbelidet, de a tanuidat is. Ezt tanácsolja tapasztalt barátomnak:

Erzsike.

A levelet elfogta:

Betta.

A Széchenyi—Vanderbilt pár Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 1.

Széchenyi László gróf nejével, Vanderbilt Gladysselel ma este hét órakor Bécsből Budapestre érkezett. A pályaudvaron az ifjú párt Széchenyi István gróf, László gróf öccse várta, aki automobilon ment ki a pályaudvarra. A grófi párral együtt érkezett kísérete, Mészáros István komornyik és Schuller Helén társalkodónő. A grófnő rendkívül elegáns volt Berzaglieri kalapjában és utiköpenyében.

Gummikerekűn a Hungária szállóba hajtottak, ahol u. n. fejedelmi lakosztályt béreltek ki, amely egy nagy szalonból, hálószobából, ebédlőből és fogadószobából áll, a helyiségek összes ablakai a Dunára nyílnak. Rövid pihenő után a grófi pár vacsorához ült. A vacsora menüje ez volt: orsovai kaviár, fogas reszton, ramsteak borsóval és burgonyával, parfait, gyümölcs, feketekávé. A vacsora alatt a grófnő rózsaszínű pongyolát viselt. Azután egyideig az ablakon át nézegették a Dunát és a fényben uszó budai oldalt.

Tíz óra tájban a grófnő nyugalomra tért, Széchenyi László gróf pedig öccsével együtt a nemzeti kaszinóba hajtatott. A grófi pár két napig marad a fővárosban, azután örmezei birtokukra utaznak.

László Imre ügye a képviselőházban.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőház mai ülésén Nagy György balpárti képviselő interpellációt intézett Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszterhez a múlt héten elhunyt László Imre ügyében. A volt főhadnagy — mondotta Nagy György — hazafias érzésének lett áldozata. Megfosztották rangjától, kiűldözték állásából, ami bizonyítéka annak, hogy ma is a régi szellem uralkodik a hadseregben. Kérde a minisztert, hajlandó-e vizsgálatot indítani a László-ügy bírái ellen és megnyugtatni a Házat arról, hogy a Kossuth-nóta eléneklése miatt nem sújtják büntetéssel a magyar katonát. — Jekelfalussy honvédelmi miniszter nyomban válaszolt az interpellációra. László Imre — ugymond — nem honvéd, hanem közös tiszt volt. Jobb lett volna rá nézve is, ha ügyét nem bolygatták volna, mert nem a Kossuth-nóta eléneklése miatt fosztották meg rangjától, hanem azért, mert zsufolt kávéházban ittás állapotban botrányt csapott. A becsületbíróság László pajtásaiból állott és lelkiismeretesen ítelt. — Nagy György nem veszi tudomásul a miniszter válaszát. Követeli a becsületbíróság iratainak előterjesztését. Jekelfalussy ismételt hangszólalást tesz, hogy nem a Kossuth-nóta miatt fosztották meg Lászlót rangjától és ezért az iratokat nem is terjeszthetik a Ház elé. Nagy György felelőszólalása után a Ház többsége a választ tudomásul vette.

Döntés az új Nemzeti Színház ügyében.

Budapesti tudósítónk jelenti: A Nemzeti Színház építésének ügyében egy esti lap híradása szerint a közoktatásügyi miniszterium úgy döntött, hogy a Nemzeti Színháznak ideiglenes hajlékot épít Budán és pedig vagy a Dóbrányi téren, vagy a Horváth-kertben. Ha azután az új Nemzeti Színház elkészül, ez az ideiglenes hajlék a budaiak állandó színháza lesz.

— A Mücsarnok botránya. Budapesti tudósítónk jelenti: Magyar-Mannheimer Guszáv,

akinek több képét a Mücsarnok tavaszi tárlatának zsűrije visszautasította, majd ismét elfogadta azokat, ma nyilatkozik az ügyben és elmondja a visszautasítás történetét. Mikor meghallotta, ugymond, hogy benyújtott képei nagyrészt visszautasították, először rossz tréfának vette a dolgot és csak később értesült, hogy komoly az ügy. Ekkor elhatározta, hogy a „Római Campagna” című képét a szépművészeti múzeumnak ajánlkozza és egy táblát illeszt rá ezzel a felirattal: „E képet a Mücsarnok zsűrije 1908. tavaszán visszautasította.” Ugylátszik, értesült erről a zsűri is, mert az utolsó pillanatban a hat kép közül négyet befogadott, de gondja volt arra, hogy azokat a legutolsó teremben dugják el. A tu önérzetes hang nyilatkozat így végződik: Ez az inzulus felállítás, de legzomorubb az, hogy egy olyan zsűri merje ellenem ezt az inzulust elkövetni, amely egy két tiszteletreméltó kollega kivételével olyan emberekből áll, akiknek a modernség, az igazság művészete iránt semmi érzékük nincsen.

— Kinevezés. A magyar kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Szilárd István okleveles tanítónőt az aradszentmártoni állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— Az aradi mérnök- és építész-egylet közgyűlése. Az aradi mérnök- és építész-egyletnek, miként a múltban, úgy a jövőben is, főcélja lesz a mérnöki és építészeti ügynek megővése és előmozdítása s így ezen egyletnek irányítója a jövőben is csak mérnök-ember, az egyletnek közszereletnek örvendő mérnök elnöke: Stankovics Miklós máv. üzemevezető lehel. Hasonlóképpen nem szenvedhet kétséget, hogy az egyletnek kifelé csakis az elnöke képviselheti. A tisztújító közgyűlés tehát mindenben érintetlenül hagyta az egyletnek eredeti célját és szervezeti: egy nem mérnöknek egyik a elnökévé való megválasztásával csak az intézőkre háramló teendőknél kívánta megosztani, az utóbbira bizván a programba felvett társadalmi céloknak megvalósítását. Szükségesnek tartottam ezt kifelé ismertetni, mert az Aradi Közlöny keddi számában foglalt ama hír, mintha az egyletnek vezetése ezenről nem az elnök, hanem más kezei be tételét volna le, könnyen félreértésre adhatna alkalmat, sőt az egyletnek nérelők tagjait, mint annak alapított, fenntartóit és fejlesztőit, ambíciójukban sértheti is. Lőcs Részó, a mérnök- és építész-egylet alelnöke.

— Riadalom a tőzsdén. Budapesti tudósítónk jelenti: A tőzsdének ma igen mozgalmas napja volt, mert ma volt az áprilisi kötések felmondásának napja. 235.000 métermázsa búzát, 58.000 métermázsa rozsot és 13.000 métermázsa zabot mondtak fel április hatodik átvételre. Az ilyen óriási mennyiségű felmondás rendszerint nagy riadalmat szokott okozni, mert sok az olyan játékos, aki csak a differenciákra spekulál és nem számít arra, hogy az árut tényleg szállítják-e. Ezuttal azonban a szállítókkal komoly átvevők állottak szemben, akik készségesen átvették a felmondott árut. Különösen a rozsot a bécsi fogyasztás szívesen átvette. A határidő piacon mindazonáltal nagy ingadozás volt tapasztalható, kezdetben az árfolyam hanyatlott, később azonban emelkedett irányzatot vett.

— Szenzációs fordulat a Novák-ügyben. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A budapesti rendőrség ma fejezte be a nyomozását a Novák Fecattig ügyben. Kiderült, hogy Novák Sándor dr. tényleg elszikkasztott ötszáz ezer koronát a reá bízott pénzből. Az életelőz ügyvéd hirtelen halála azt a benyomást keltette a nyomozó rendőrségben, hogy Novák dr. nem természetes halállal mult ki. Ezért a rendőrség az iratok áttéteével egyidejűleg kérte az ügyészségtől Novák holtesének exhumálását is. Az ügyészség ezt va ószinűleg el is fogja rendelni.

— Elítélték az aradi tejgyártókat. Több-ször irtunk arról a lelketlen tejhamisításról, amely Aradon folyt. A rendőrség leleplezte ezeket az élelmiszer-uzsorásokat s a tejnek megvizsgálata után megindította ellenük a kihágási eljárást. Berecz Ferenc kihágási bíró Bregyán Jócánét és özv. Szerb Jócánét két két napi elzárásra és husz korona pénzbüntetésre ítélte.

— Felfüggesztett autonómia. Marosvásárhelyről táviratozza: A kultuszminiszter rendeltére Bernát György polgármester ma felfüggesztette az ottani ortodox zsidó hitközség autonómiáját. Erre az intézkedésre az adott okot, hogy a hitközség elnöke Mandelbaum Áron rabbi ellen tiszteletlenül viselkedett sőt még a templomot is bezáratva előtte. A polgármester az elzártséget elmozdította s másokkal helyettesítette. Ezt az intézkedést csak rendőri asszisztenciával lehetett végrehajtani.

— Elítélt ipartársulat. Érdekes kibágási perben hozott ma ítélet Berecz Ferenc kibágási bíró. Az aradi vendéglők és kávések ipartársulata személyzet elhelyezéi intézetet tart fenn, amelynek alapszabályokban megállapított közvetítő díjai vannak. Feljelentés folytán a rendőrség megtudta, hogy az intézet a megállapított díjaknál jóval magasabb províziót szed az elhelyezett személyzetől. Megindították a vizsgálatot s a kibágási bíróság hatvan korona penzolsággal és négy száz kilenc korona jogtalanul szedett közvetítő díj visszafizetésével sújtotta az ipartársulatot.

— Hirtelen halál. Ma délután négy és öt óra között a Bucskay-ter 5. számú házba tért be Dudás Mária asszony. Az udvaron rosszul lett, összesett és meghalt. Telefonértesítésre Török Lajos ügyeletes rendőrtiszt és Tisch Mór dr. tiszti orvos jelentek meg a helyszínen. Az orvos a már beállott halált állapította meg. Az elhunyt holttestét az alkótemető halottas kamrájába szállították.

— Alkalmi vétel. 400 darab kertli szék és 100 darab asztal — nyári vendéglő helyiség esetleg kerthelyiségekbe alkalmas, — olcsó áron eladó. A bútorkészítő iparosok szövetségénél. Arad Péter u. ca 8. 1465

— Rumcompositio 1 literhez 20 kr. Likör aroma 1 literhez 80 kr. Vojtek és Weisznál. 191

• A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás •

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

• Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8. •

TORVÉNYKEZÉS.

§ Csödbejutott bórkereskedő. Különös körülmények között jutott csödbe Geiringer Károly kisjenői kereskedő, aki ellen saját kérelmére az aradi kir. törvényszék a csödböt ma végzésileg elrendelte. Geiringernek azelőtt Nagylakon volt üzlete, amely azonban csak rövid ideig állott fenn, mert csödbe jutott. Később az aradmegyeri Kisjenőn nyitott boltot. A törvényesek veskes bukásért a kereskedőt harminc napi fogházra ítélte és Geiringer most a büntetését tölti ki Szegeden a Csillagbörtönben. Midőn hitelezői erről értesültek, valósággal megrohanták követeléseikkel és Geiringer, noha kisjenői üzlete virágzott, kénytelen volt csödböt kérni. Ma határozott a kérvény felett a csödbíróság Fábán Lajos dr. elnöklete alatt. Előadó: Heller Mór dr., szavazó bíró: Schartner Sándor dr. volt. A bíróság a csödböt elrendelte és csödbiztosul Heller Mór dr. törvényszéki bírót, tömeggondnokul Velics Mihály kisjenői ügyvédet, helyettesül Pénzes Ákos aradi ügyvédet rendelte ki. A csödügyben több aradi bórkereskedő van kisebb-nagyobb összeg erejéig érdekelve.

§ Elítélt bortolvajok. Hat apateleki román paraszt, Argyelan Mátéj, Palku Péter, Argyelan Nyeca, Tóda Mojsza, Halmassán György és Berár Arszonie 1904. február havában betörték Kürthy Ferenc nyugalmazott ezredes apateleki koinájába. Feltörték a konyha és a

hálószoba ajtaját és a szobában talált kulcsokkal kinyitották a pincét, a honnét két hordó bort és egy monométert elloptak. A sikeres felbuzdulva két hét múlva megismételték ezt a műveletet és újból elvittek két hordó bort. Időközben az ezredes meghalt és a feljelentést özvegy adta be. A törvényszék a vádlottakat egyiket hét, a többi pedig tíz hónapi börtönré szítte.

§ Csalással vádolt kereskedő. *Kubina* testvérek aradi papirkereskedő cég ellen *Blau Rudolf* bécsi nagykereskedő család miatti feljelentést adott be az aradi kir. ügyészséghez. A beadvány elmondja, hogy a *Kubina* cég üzlete rövid idő alatt már a negyedik éven szerepel a hitelzők kijátszása céljából és emiatt *Kubina Béla* egy ízben másfélszeri fogházat kapott. A cég a múlt év szeptemberében vásárolt tőle negyvenöt korona értékű árut és amikor a pénzt követelte, *Kubina Béla* azt írta, hogy üzletét eladta. A feljelentő állítása szerint azonban az üzlet most is fenáll, csak más név alatt és jelenleg *Kubina Béla* tulajdona. Az ügyészség áttette az ügyet a járásbíróhoz, amely család vétsége miatt *Kubina Béla* ellen megindította az eljárást.

EGYESÜLETI ÉLET.

Utolsó ebéd.

A szegénytanulók konyhájának bezdrása.

Arad, április 1.

A gyermekvédelem magasabb eszméit kevés intézmény szolgálja olyan becsületesen és kitartással, mint az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület. Arad előkelő társadalmának lelkes támogatásával szinte két évtized óta vezére a gyermekvédelmi akciónak. A kezdet nehezségein túl lépve, ma már olyan arányokban teljesíti nemes hivatását, hogy kevés hely van az országban, ahol a szegényügy része oly rendezett volna, mint nálunk. Három iskolában az egyesület támogatásával főznek mintegy 120 gyermeknek, míg a *Weitzer János* utcai iskolában naponként 180 gyermek kapott ebédet négy hónapon át. Az egyesület ez évben felruházott 650 iskolás gyermeket és a nagymérvű segélyezés aránytalanul vette igénybe az egyesület anyagi erejét, úgy hogy ezt csak a közönség fokozottabb alázatosságával lehet egyensúlyba tartani. Az egyesület érdemes elnöke, özv. *Hauser Károlyné* ezredesné önfeláldozó buzgalommal fáradozik a nemes intézmény érdekében.

Nagy és előkelő közönség jelenlétében folyt le ma a szegénytanulók utolsó ebéde. Ott voltak *Varjassy Lajos* polgármester, *Lócs Rezső* tanácsnok, *Kádas Kálmán* főjegyző, *Robitzek Ágoston dr.*, *Allersdorfer Jullán* katonai lelkész, *Réthy Viktor* egyesületi pénztáros stb.

Nem a legjobb kedvvel gyűltek össze a kis nebulók tanítóik vezeése mellett a külteiki iskolákból. Látszott rajuk, hogy fájt az a tudat: ez az utolsó ebéd.

Nagy csöndben foglalták el helyüket és ezután imádkoztak. *Czobor Ottó* tanító tartott rövid beszédet, amelyben megköszönte *Hauser ezredesné* önfeláldozó munkásságát és intette a gyermekeket, hogy jó magaviselet és szorgalmas munka által a jótéteményre érdemesekké legyenek. Most egy kis leányka állott elő, aki társai nevében mondta el hálás érzelmeiket és köszönte meg a jószívek gondosságát. Környező szemmel köszönte meg ez ünnepést *Hauser ezredesné*.

A héten felügyelő urnök, özv. *Rónay Jánosné*, *Kövér Béláné* és *Schour Lajosné* megkezdtek az ételtek kiosztását. A párolgó izletes gulyás kiosztásában segítkezik *Reicher Lenke*, *Réthy S. ci*, *Maczkássy Mária* és *Maczkássy Ida*.

Az izletes ebédet jó étvágygyal ették a gyermekek. Volt közöttük nem is egy, ki ez alkalommal megduplázta az adagot, hiszen ez ugyanis utolsó.

Az ebéd utáni ima után még mindegyik ajándékot is kapott. A felügyelő urnök ajándékozták meg a gyermekeket süteményekkel és cukorkával. Most már jobb kedvvel indultak haza felé, nem is törődve azzal, lesz-e ebéd holnap?

Az ünnepségen jelen voltak: *Hauser ezredesné*, özv. *Boros Beniné*, *Czeiler Gizella*, *Halmat Andorné*, *Hermann Gyuláné*, *Green Nándorné*, *Kintzig Gézané*,

Kövér Béláné, *Kristyó Jánosné*, *Kádas Kálmáné*, *Lócs Rezsőné*, *Maczkássy Ferenéné*, *Maczkássy nőv.*, *Hillier Ida*, özv. *Rónay Jánosné*, *Reicher Károlyné*, *Reicher Lenke*, *Robitzek Ágostonné*, *Steinitzer Luiza*, *Tisch Mórné* és *Varjassy Arpadné*.

VÁROS ÉS MEGYE

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Arad város közgyűlése április 8-án délután 4 órakor gyűlést tart, amelynek folytatólagos sorrendje ez: A m. kir. belügyminiszteriumnak intévénye a városi tisztviselői állásoknak és részvénytársulati vagy szövetkezeti alapon szervezett pénzintézetek és nagyipari vállalatok igazgatósági tagsági, vagy felügyelő bizottsági tagsági állásaival való összeférhetősége tárgyában. — *Apponyi Albert* gróf válasza és közoktatásügyi miniszter levele a város díszpolgárává történt megválasztása tárgyában. — A városi tanács jelentése Hódmezővásárhely város újonnan kinevezett főispánjának beiktatási ünnepélyén a város közönségének képviseltetése tárgyában.

CSARNOK.

A fátyol titka.

— Rajza. —

Írta: Zádor Gyula.

1

„Mindenkinek megjön a bolond órája” — szokás mondani a házassulandókra. Így járt *Árpád* is. Bármennyire ellene szegült, végre ő is csak megadta magát és engedelmességet Hymen parancsának. Mlkor az a Hymen oly szépen, oly kedvesen tud parancsolni! S mégis miért halasztgatta *Árpád* az engedelmességét? A leggyakoribb okból, mert féltette „szabadságát.” Csakhogy *Árpád* azután is talált hébe-korba utat, módot egy „kis” szabadságra. Most is az erre célzó beszélgetésnél találjuk kedves nejével. Haligassuk meg taktikáját. Talán tanulhatunk valamit. Hísz! a közmondás is azt tartja: „A jó pap holig tanul.”

Gyöngéden átkarolta kedves feleségét és oly bajlóan nézett abba a két ragyogó gyöngybe, mint a szerelmet valló ifju, azután imígy kezdte az ostromot:

— Olyan boszus vagyok kedvesem!

— Mi lett? Valami bajod van?

— Dehogy, kedvesem! Látod, egészséges vagyok, mint a makk. Egyéb bajom sincs. Csak az boszant, hogy ismét egy vagy két napra elhagylak. Az én kedves kis feleségemet, aki nélkül úgy nem lehetek, mint...

— Mint — szakítá félbe *Irma* és pajkosan mondja — egy pohár jó „pizkeni” nélkül. Nemde? Előbb mondtam, hogy kis, ezentúl majd azt fogom mondani: nagy selma vagy te, *Árpád*. Még mindig eszedbe jönnek legény éveid. Az ám csak az élet! Ugye? „Korlátlan szabadság!” Jaj! de szépen hangzik. No! Nem is monddod, hogy igen? Ne is mondd! olvasom szemeldeből.

— De bohó vagy, *Irma*. Hísz! én...

— Kérlek, ne felejtse szavaidat! Valami eszembe jutott. Melyik is a te kedvenc költőd? Abá! már tudom. *Vörösmarty*. Hát *Pádikám*, tudod-e, mit mond a te kedvedről?

— Furcsa kívánság! Mintha az én fejem káptalan volna. Bizony sok szépet mond *Vörösmarty* és ha én azt neked mind idézni akarom, tudom, hogy próbára tenném türelmedet. Különben is mi célod vele?

— Ne rézz olyan durcásan! nem faggatlak többé. Csak azt akartam vele, hogy a házasságra nevez van egy igen szép mondása, amely így szól: „... Házastodni menj. Mert a csapongó élet földtelen.”

— Kedve-kém, te már valóban kihozasz engem a türelemből. É egészen tiszta szándékkal jöttem neked megmondani, hogy elhagyhatatlan ügyben el kell távoznom, s te valószínűségi prédikációval fogadsz engem s még...

— Pszt! — szólt körbe *Irma* és lezárta kezével *Árpád* száját, hogy tovább ne beszélhessen, mert észrevette, hogy homlokán már felbök tornyosulnak. — Hagyjuk abba a tréfakodást! Azért csak nem veszünk össze. Folytasd kérlek; félbeszakítás nélkül végig hallgatlak. Hová kell menned?

— Én valóban nem vagyok barátja az olyan tréfáknak — mondja *Árpád* még mindig neheztelve.

— Elismerem, hogy tulmentem a határon; de most már ne beszéljünk róla többet.

— Nekem, amit mondani akartam, *Örvénybe*, a „Csak szorosán!” egyesület gyűlésére kell mennem.

— De furcsa neve van annak ez egyesületnek! S hozzá *Örvényben*!

— Már megint félbeszakítasz; pedig imént ígérted, ezelőtt egy perccel, hogy nem teszed. Ilyen az asszonyi ígélet! A furcsa név ide-oda, az egyesület haszonnal működik.

— Haligatok, hogy megcáfoljam szavaidat az asszonyi ígéletéről.

— Kíváncsi vagyok.

— Le... de tovább nem szólt, csak kezével intett, hogy beszéljen tovább.

— Amint a tárgysorozatból látom, gyűlésünk a szokottnál hosszabb ideig fog tartani.

— Mh! — Ezt csak nem lehet beleszólásnak mondani, gondolá *Irma*.

— Az már igaz, hogy te is asszony vagy. Könnyebb a lelke, ha csak azt mondhatja: Mh! De ez engem nem confundál. Ebédre tehát nem számítsz rám. Sőt jó lesz, ha a vacsorával sem vársz, mert ily eseteknél nem lehet meghatározott óráról szólni. Ott vannak a „rendkívüli” indítványok, melyek nagyon sok időt rabolnak el. No meg azt sem teheti az ember, hogy a gyűlés után azonnal eltávozzék, nem is lehet, ha csak el nem szökik. De érdemes is ott maradni, mert csak azután szoktak a legérdekesebb viták lenni.

— Meg vagyok róla győződve.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A Gazdasági Egyesület közgyűlése. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület ma délelőtt, az egyesület székházában, *Vásárhelyi József* elnöke alatt igazgató-választmányi gyűlést tartott. A gyűlés megnyitása után az elnök elősorban *Marschall Lajos* és *Maffei Géza* időközben elhalálozott egyesületi tagokról emlékeztet meg, meleg szavakkal méltatva az elhunytaknak a gazdasági érdekek szolgálatával szerzett érdemét, amiket indítványára a választmány jegyzőkönyvileg örökített meg s elhatározta, hogy erről az elhunytak legközelebbi családtagjait jegyzőkönyvi kivonat alakjában fogja értesíteni. Ezután *Keller Iván* ügyvezető titkár az egyesület ez évi eddigi működésére vonatkozó elnöki jelentést terjesztette elő s ezzel kapcsolatosan lett egyszersmind az egyesületi székház kölcsönkötvények kisorsolása is megejtve, amelyek közül a választmány az 505 től az 528-ig terjedő számokat sorsolta ki. Ezután több kisebbrendű ügy elintézése után tárgyalta ott *Nagynalmégy* község piaci helypénz-díjszabályzata, amelynek egyes tételait általában tulajagassáknak találta a választmány, s a kereskedelmi és iparkamara véleményével egyértelműleg azoknak 50% kal való redukálását javasolja a vármegyének. *Vadász* községnek abbeli határozatát, hogy az ottani országos vásárok tartama egy napról ketőre terjesztessék ki, szintén nem találta a választmány indokoltnak, ellenben nem tesz kifogást az ellen, hogy a vásár napja vasárnapról valamelyik hétköznapra helyeztessék át. *Borosbes* községnek a szarvasmarha tenyésztés irány megváltoztatását célzó határozatához a választmány a maga részéről is hozzájárult s egyszersmind kimondta annak a szükségességét, hogy a szarvasmarha tenyészkerületeket tekintettel a változott viszonyokra — az egész vármegye területén újból kellene megállapítani, mire vonatkozólag az egyesület elnöksége egy későbbi gyűlésen részletes javaslatot fog előterjeszteni. Végül elhatározta a választmány, hogy a dohánybevéltási módosítók erlyhítése és a dohánybevéltási árak emelése érdekében az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnökségét egy országos mozgalom megindítására fogja felkérni.

A gyűlésen jelen voltak: *Vásárhelyi József* igazgató elnök, *Friebeisz Miklós* alelnök, *Ábrai Lajos*, *Baross Ferenc dr.*, *Czárán Márton*, *Heinrich Sándor*, *Pargly László*, *Réthy Miklós*, *Szathmáry Gyula* és *Vajda Zsigmond* választmányi tagok, továbbá *Keller Iván* ügyvezető titkár és *Kemény Szilárd* titkár.

Olcsó árak, nagy megtakarítás!!

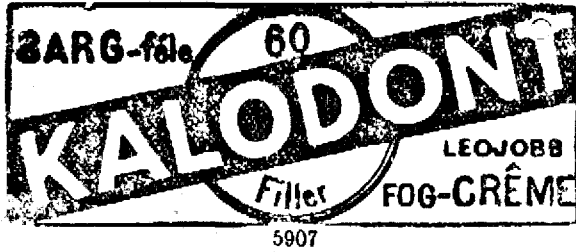
Angol öltöny és felöltő szövet újdonságok megérkeztek a kizárólagos posztó gyári raktárba

Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17.

Angol női costum kelmék nagy választékban

Husvét első napján

este fél 9 órakor lesz megtartva a Nyomdász Szakegyletnek a „Gutenbergs” dalárda közreműködésével a városi teremben rendezendő táncmulatsága.

Budapesti áru- és értéktőzsze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. — Budapest, április 1.

Üzletlen, Változatlan árak. Amerika 1/2-el olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra . . .	11.35—11.36	11.47—12.48
Buza májusra . . .	11.53—11.54	00.—00.—
Buza októberre . . .	9.78—9.79	9.84—9.85
Zab áprilisra . . .	7.38—7.39	7.40—7.41
Ross áprilisra . . .	10.60—10.61	10.62—10.63
Tengeri májusra . . .	6.44—6.45	6.68—6.69

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	649.75
Magyar hitelrészvény	775.25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 1. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 126—128 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 128—130 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 130—132 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Sertéslétszám: Március hó 29. napján volt készlet 29,321 darab, március 30. napján főlhajtatott 196 darab, március 30. napján elszállított 242 darab, március 30. napjára maradt készletben 29,275 darab. A hízott sertés üzet irányzata: Változatlan.

IDEGENEK ARADON.

— Április 1. —

Fehérkereszt-szálloda. Kovács Jenő kereskedő Szegvár. — Bencsy Gyula zenekar főnök Nyiregyháza. Sáros Elemér zenekar vezető Nyiregyháza. — Lillenberg Sándor bérlő Budapest. — Fleischmann Jakab kereskedő Budapest. — Lindner Dániel utazó Budapest. — Lukács Lajos utazó Budapest. — Weisz Ferenc bankigazgató Temesvár. — Haderer Emil utazó Budapest. — Krausz Sándor kereskedő Szarvas. — Blatt D. Mór utazó Budapest. Központi-szálloda. Lorant Odön utazó Budapest. — Frank Gyula utazó Győr. — Singer Frigyes utazó Budapest. — Rédey Szidi Budapest. — Bloch Armin Miskolc. — Beretz Aron utazó Budapest. — Lang Andor utazó Budapest. — Friedman Odön kereskedő Budapest. — Berkovits János utazó Budapest. — Deutsch Vilmos utazó Budapest. — Szekendy Pál intéző Sikula. — Veriner Andor utazó Budapest. — Berger Lipót utazó Budapest. — Sebestyén József dr. ügyvéd Borosjenő. — Takács

Sándor utazó Budapest. — Kakuja Imre utazó Budapest. — Holländer Sámuel birtokos Csermő. Vass-szálloda. Kiriozu Arzen tanító Agris. — Mandl Samu ügynök Budapest. — Argenyi József és Fellner Árpád hegedűművész Budapest. — Viessenmann Paula, Maróthi Jánosné és Grün Jánosné zenésznők Budapest. — Potacsna Mária, Birs Teréz, Kocsis Matild, Kocsis Albiné, Grösz Jozsefné zenésznők Budapest. — Papp József építész Makó. Pannonia-szálloda. Sterner Jakab tanár Gura honc. — Márkucz Jozsef jegyző Barakony. — Edemüller Jakab földbirtokos Kiskor. — Jeturj Jenő gyakornok Kisjenő. — Csendes Dávid utazó Temesvár.

Nemzeti Színház.

Csütörtök, 1908. évi április hó 2-án:

B) bérlet. B) bérlet.

Josette kisasszony a feleségem.

Vigjáték 4 felvonásban. Irták: Gavault és Charvay. Fordította: Góth Sándor.

SZEMÉLYEK:

Ternay André Szendrei M.	Josette	Kőrössi Juci.
Panard Tódor Delli Lajos.	Myrienne	Zalai Margit.
Duprés Várnai Jenő.	Saint Aesiesné Szilágyi B.	
Saint Assies Szathmári A.	Dupresné	Benkóné P.
Jalavert Kulcsár L.	Jackson Joé	Horti Sándor.

Kezdés este 7 és fél órakor.

Legújabb műsor. Szenzációs előadás.

Katonai, sport, komoly és mulattató képek.

Uránia színház.

(Baró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Műsor 1908. április hó 2-án, csütörtökön:

1. Mézes hetek után. Kacagató. — 2. Sioux indiánok karmai között. Dráma. — 3. Hamis színek alatt. Humoros. — 4. Francia katonaság átkelése a Saumur folyón látványosság. — 5. Házber-uzsora. Humoros életkép. — 6. Egy napig tartó szerelem. Dráma. — 7. Egy nap az Alpok között. Sportkép. — 8. 2000 mérföld egy dollár nélkül. Malattató.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda

Az előadások 5 órakor kezdődnek.

NYILTTER.*

Aradi brünni szövetek
az 1908. évi tavaszi és nyári időszakra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hossza	1 szelvény 10 korona
tejes fécárakhoz (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K-ért, színes felöltőszövet, turisztalóent, selyemkanyar, stb. stb. gyári árakon küld a mint megtekinthető és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Minták, melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Úriai választék. Minthá, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Malom.

Herczeg Sulowsky József Mária pankotai uradalmának szállósi gazdaságában egy a József Nádor malom-csatornán álló, 36 lóerejű turbinával, 2 pár örlőkővel és 1 hengerszékkal ellátott

vizimalom,

ugyszintén:

a barakonyi gazdaságban egy 10 lóerejű, 1 hengerszékkal és 1 pár örlőkővel ellátott

gőzmalom

f. évi május 1-től kezdődőleg 10 évre

haszonbérbe adatik.

Zárt írásbeli ajánlatok f. 1908. évi április hó 10-ig az uradalmi felügyelőséghez, egyenként vagy mindkettőre benyújthatók.

Bérleti feltételek az uradalmi felügyelőségnél Pankotán tekinthetők. 1470

MEGYEI TELEPHON 292.

Scherhag Testvérek

virágcsarnoka

ARAD, Andrassy-tér 18. szám

Értesítjük a n. közönséget, hogy a

Scherhag J. és Keller Gy.

virágüzletek

Scherhag Testvérek

üzég alatt folytatódnak, miért is kérjük a b. megrendeléseknél Scherhag J. utóda czéggel nem összeveteszeni, mivel az meg lett szüntetve és az így címzett megrendelések a szokott gyors és pontos kivitelben nem eszközölhetők.

Tisztelettel

1065

Scherhag Testvérek.

TELEPHON 476. SZÁM.

Sirolin

Emeli az érzékenységet és a testhőmérsékletet, megemeli a vérnyomást, vérszűrt, élénkítő.

Tüdőbetegségek, kórurak, számar-köhögés, skrofózis, influenza.

ellen szüntelen tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értékesen utazóknak is kívának, kérem mindenképp „Roche” aradii csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche”

Emeli az érzékenységet és a testhőmérsékletet, megemeli a vérnyomást, vérszűrt, élénkítő.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Egy jó forgalmu sütőde,**

a mely naponta 30-50 forint forgalmat csinál, más vállalkozás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1474

Az Aradi Villamossági

Részvénytársaság óvadékképes pénzbeszedő keres. Felvilágosítás nyerhető a társaságnak Radnai-uti irodájában. 1475

Egy kisebb

üzlethelyiség azonnal és a vásár alkalmára is kiadó Szabadságtér 17. 1477

Pankotán a Fő-uton,

a legjobb forgalmu helyen egy üzleti helyiséggel bíró beltelkes ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást lehet szerezni Dr. Zoltán Emilnél Pankotán és Perle Zsigmondnál Versecen. 1467

Betegtoló kocsi,

jó karban levő eladó. Rákóczy-utca 5. 1421

Egy ügyes fűszer és rővidáru segéd kerestetik. Beamter Ödön. 1464

Ökleveles zongora tanítónő

elvállal órákat házban és házon kívül. Gártner Márkusné, Damjanics-utca 1. 1044

Egy teljesen jó karban levő

ház, melyben van négy szobás uri lakás, azonkívül négy kis lakás, évi jövedelme 1700 korona, elköltözés miatt jutányosan eladó a belbárosban, a Tökölly-tér közelében. Tudakozódni lehet Prolich István, Tökölly-tér sarkán levő fűszer üzletében. Ugyanott egy egész új szalon garnitur eladó. 1223

Eladó

egy 4 lángu ebédlő gázluszter, egy nagy dugaszoló gép, egy csinos vaskályha, egy teljesen felszerelt méhes, méhecskék nélkül és 2 drb. ászok boroshordó 50-70 hektoliteres, minden a legjobb karban. Cím a kiadóhivatalban. 1407

Aradon,

a József főherceg-uton, a törvényszéki palotával szemben nagyobb telek eladó. Tudakozódni lehet Dr. Momák Döme ügyvéd irodájában. 1363

Egy jó forgalmu

szatócsüzlet és vendéglő házzal együtt szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1422

Szöllőkaró eladó!

25-30 ezer drb 7 sukkos és 8-10 ezer drb. 5¹/₂ sukkos tölgyfából készült jó erős szöllőkaró eladó Gálffy Gábornál, Guraszádon. 1375

Szőlő!

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő szép nagy épülettel, uri lakással, teljesen berendezve eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1408

Tavaszi Blouse Album

igen változatos eredeti francia blouse mintákkal. Ára 1 kor. 50 fill. Aradon kizárólag **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedésében kapható. 201

Üzleti könyvek,

a. m.: strazzák, főkönyvek, stb. gyári raktára. Ügyvédi nyomtatványok teljes lerakata. Irodai felszerelések legelőnyösebben szerezhetők be Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedésében, Aradon. 212

Krausz Paulin könyvkereskedésében

magyar, francia és német divatlapok állandó nagy készlete. Üzleti- és imakönyvek. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár; modern antiquarium. 995

Könyvelő,

ki a gépirást is bírja, május 1-ére állást keres. — Cím a kiadóhivatalban.

Fiatal ember,

ki írásbeli teendőkből jártas, azonnali alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével, „Gyakorlott“ jelígyével a kiadóhivatal továbbít.

Intelligens

özv. urinónél jó házi koszt kapható. Bővebbet Tökölly-tér 4. sz., ajtó 3.

Kuvin község előljárásgánál egy igen szép értékes, jól fejlett, magas, sötétszürke szelindek lett gazdátlanul elfogva. Jogos tulajdonosa 2 héten belül visszakaphatja, egyébként eladódik.

Kuvin község előljárársága. 1476

Telefon szám 151.

Nagy
könyvkötészet.

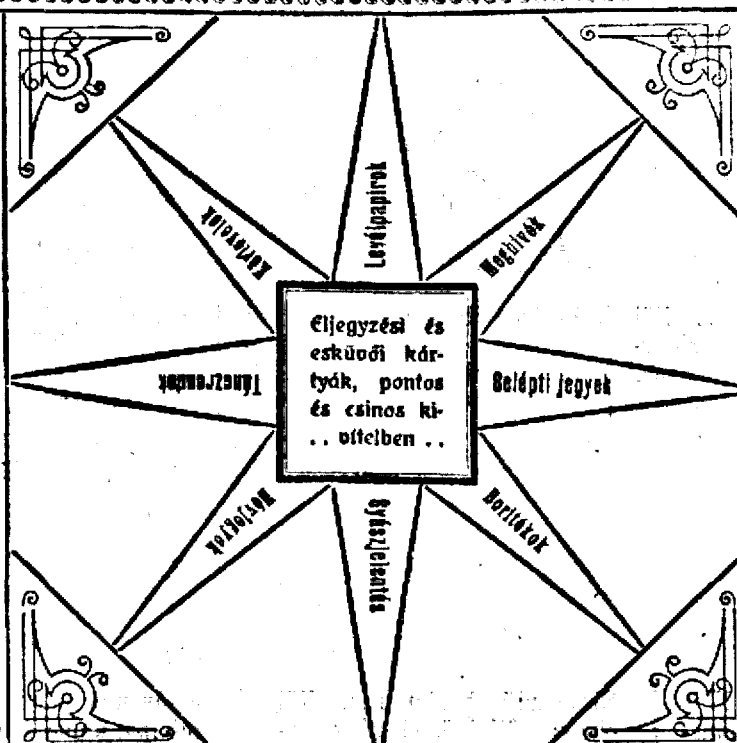
ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVNYOMDÁJA
ARADON, JÓZSEF FŐHERCEG-UT 22. SZ.

Befü-
tőmőntőde.

Ajánlja
kifőnően berendezett és
a mai kor igényeinek
teljesen megfelelően fel-
szerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemő nyom-
tatási munkák gyorsan,
pontosan és a legme-
dernebb kiöttelben ju-
tányos árban készített-
nek el.

Aradi Kőzlőny

a legnagyobb és legelter-
jedtebb öidőki politikai
napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:

1 őre . . . 24 korona.
1 őóra . . . 2 korona.

Vidőken:

1 őre . . . 28 korona.
1 őóra . . . 2 kor. 40 f.

Szerkesztőőgi telefon 387.

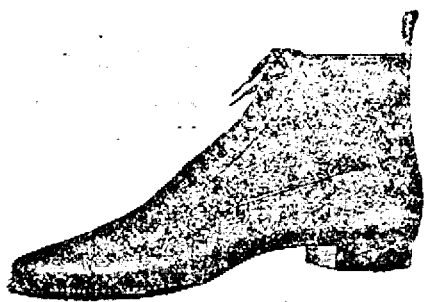
Kiadóhivatal " 151.

FISCHER

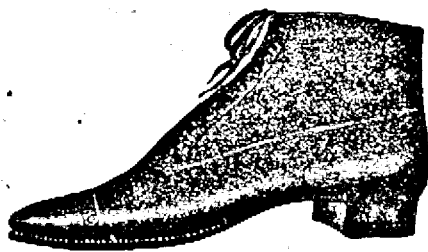
nagy áruháza

CIPŐK

Kizárólagosan elsőrendű helybeli kézimunka!

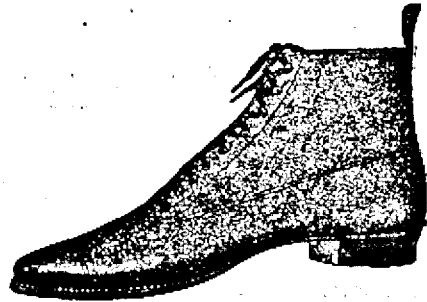
Elsőrendű kézimunka. Férfi strappa cipő boxbőrből. Ára forint 5.75.

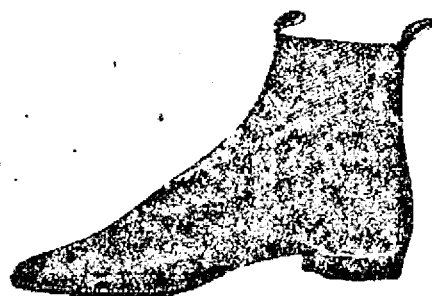
Elsőrendű kézimunka. Uri cipő finom box bőrből, elegáns forma. Ára forint 7.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő a legfinomabb chewre bőrből, gyönyörű szabás. Ára forint 7.75.

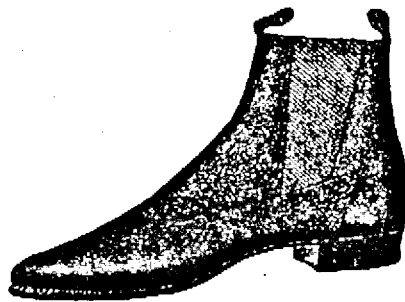
Elsőrendű kézimunka. Férfi cipő finom chewre bőrből. Ára forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Férfi cuggos cipő, finom box bőrből, kényes lábknak. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi amerikai formában, a legfinomabb box bőrből. Ára forint 7.90.

Elsőrendű kézimunka. Uri cuggos cipő a legfinomabb párisi chewre bőrből. Ára forint 6.75.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi párisi chewre bőrből, amerikai szabás, fűzés vagy gombos. Frt 8.25.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzés cipő box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzés cipő, legfinomabb chewre bőrből, rendkívül elegáns. Ára forint 6.25.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzés cipő barna chewre bőrből, elegáns forma. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Női gombos cipő legfinomabb chewre bőrből, gyönyörű forma. Ára forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Női cipő finom box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Gyermekcipő erős felső bőr és erős talp. Ára forint 2.50, 3.—

Elsőrendű kézimunka. Női cipő kivágott finom valódi chewre bőrből. Ára forint 4.75.

Elsőrendű kézimunka. Női chewre félcipő, elegáns szabás. Ára forint 4.90.

Elsőrendű kézimunka. Női félcipő, finom barna chewre bőrből. Ára forint 5.—

Finom erős félcipő. Ára forint 3.25, 3.75.